

645
2002

მადრი

2002

ნუსა

„ნუსა ბიწინაძე და შედარებით მომლოხაღია და ასევე წახმოდგენად დიდებული განუმეოხებული მსახიობი“

ელენე ღობაძე

№7-8

„ჩემს შემცველს ნუსაში ვხედავ“
ალა კუბარია

ქართული ქალისა და
ოჯახისათვის

მისიანი რედაქტორი

ნარბიზა გგელაძე

სარედაქციო
კომპენია:

- ნაწილი შემარღვამი
- მარია ბარათაშვილი
- ნაწი მთარგმამი
- ლია კაკაბაძე
- ცინიანა ტაყაიანი
- ცინიანა ტაყაიანი (შხატვარი რედაქტორი)
- ირაზ ჩოქიძე
- ნინო ვახაჩიანი

ნაწილი აუკის
ტექნიკური რედაქტორი

დაფუძნებელი - ქართული
„სამკაცროების ქალის“
ქართული სტამბა

რეგისტრაციის №06/4 897

ქართული გარემოს
1923

წლიდან

რედაქციისაგან

შეუკვეთოს

მასალებზე ჰონორარი

არ გაცემა

„Sakartvelos Kali“

Georgian Woman. A Magazine

for Women

ზეცვის თუ არა ნელი კობახიძე ნირო ანანიავილს?

ერო საღამოს ტელეარხი „ეკლტურა“ გამოსცემდა აწ გარდაცვლილი გამოჩენილი მოცეკვის მარის ლეკვასა და მისივე საღამოს, რომელიც მოსკოვში დღე დღეობს გაიმართა. მე ამ არხის მუღბივი მაყურებელი ვარ და უნდა ითქვას, რომ იმეოთია დღე, რომ ამ არხზე არ გამოსწდეს

● ბაღრი კობახიძე შეიღმევილებთან ქართველი ხელოვანი - მომღერალი, მოცეკვავე, რეჟისორი თუ დრამატული მსახიობი.

ახე იყო იმ შობისაგ, დაიწყო მორეუ განყოფილება, აიხადა იარაღი, გამოსწდა წარწერა - „მოქნიანა“, - ერთ-ერთი შემსრულებელი ვახლდაი ხელი კობახიძე, ჩემთვის მოულოდნელი იყო მისი ხელე დღე თეატრის სცენაზე, თუქა კვიციანი, რომ იგი მოსკოვის ქორეოგრაფიულ სასწავლებელში სწავლობდა.

ხელი კობახიძე თეატრალური ტრადიციებით „ხანდამულ“ ოჯახის დაბადდა, დღე ბაბუა - საქართველოს სახალხო არტისტი, სახელმწიფო პრემიის ღაურეატი პიერ კობახიძე კოქე მარჯანიშვილის მოწვევ ვახლდაი და მოღვაწეობდა რუსთაველისა და მარჯანიშვილის სასკოლის თეატრებში, ბაბუა - ბაღრი კო

ბახიძე საქართველოს სახალხო არტისტი, რუსთაველის სახელობის თეატრის მსახიობი და რეჟისორი ბოლო წლებში საქართველოს თეატრალური საზოგადოების თავმჯდომარის უცვლელი მოდიფილი იყო.

სამწუხაროდ, დღეს მათი ოჯახი მოსკოვში გადასახლდა, სადაც ბაღრი კობახიძის ქალიშვილი მათა ხელოვნებისა და ხალხური შემოქმედების მფარველობის დეპარტამენტის უფროსია, ხელი მისი მეუღლე - ტელეარხ „ეკლტურის“ რეჟისორია.

მოსკოვში ე. წ. მთლიანად „გადახლებამდე“ ჩვენ მოვასწარი და შეეხვითი ბაღრი კობახიძის მეუღლეს, ქალბატონ ნელი:

- ნეკამ, როგორც მას სახლში ვუბახი, თბილისის ქორეოგრაფიულ სასწავლებელში ქალბატონ სვეტლანა მთავარელის მიხედვით დაიწყო სწავლა. ასევე მას კონსულტაციას უწევდნენ გიორგი ალექსიძე და თამაზ ვაშაძე. უკვე ექვსი წელია, რაც მოსკოვში გადასახლდით და ნეკამ სწავლა გააგრძელა ქორეოგრაფიულ აკადემიაში, რომელსაც დაუღალავი სვეტლანა გოლოვინა აი უკვე რამდენიმე ათეული წელია ხელმძღვანელობს. ახლა წელი უკვე 18 წელიაა, და უნდა ვიფიქრობო, არაფერი აინტერესებს ცეკვის გარდა, მეც ცდილობდი ხელი შემოქმეო მისთვის და თითქმის არ ვმორიდდობი მას.

ამ სიტყვების მოსმენისას მე ვამხსენდა ქალბატონი მათა ხოჭოვაძე - ნინო ანანიავილის ბებია, რომელსაც დღე რელი მსოფლიოს ნინოს შემოქმედებით სარგობდობა. ამის მოწვე მე პირადად ვახლდობი.

შეეხვითი ასევე ნელის პირველ მედიკოს სვეტლანა მთავარელისთვის, რომელსაც აი, რა გვიხარია - მართალია რომ გიბნობა, სამოქალაქო მხარეების ბავშვი იყო ხელი კობახიძე, მაგრამ მწიწრეადაც სწავლამ და დღესაც

შრომისმოყვარეობამ აი როგორი ნაყოფი გამოიღო. შეტვდ მიძიბილავი და ნაზია.
 - მოსკოვის ქორეოგრაფიული სასწავლებელში სწავლისას, - გააგრძელა თხრობა
 ქალბატონმა ნელი კობახიძემ. - ნეკა გახდა მარის ლიეპას სახელობის სტაინენდარტი
 და დამთავრებისთანავე ჩარიცხეს დიდი თეატრის დასში. იგი დავაუბრულია ბალეტე-
 ბში „რაიმონდა“, „მხანარე მჭეთუნახავი“, „მკინატუნა“, „შოპენიანა“.

ქალბატონმა ნელმა ჩვენ გადმოგვცა კასეტა, სადაც უმცროსი ნელის (ნეკას)
 პარტნიორობას უწევს დიდი თეატრის პრემიერი ნეკა ციხცარაძე და ალექსანდრე

მიფოტვა

სამართველოს პრეზიდენტის ბანკარბულება

2002 წლის 7 ივლისი
ქ. თბილისი

ქეთევან ბაგრატიონის
ღირსების ორდენით
დაჯილდოების
შესახებ

საქართველოში ქალთა საზოგადო-
 ებრივი ორგანიზაციების მუშაობაში შეტა-
 ნილი პირადი დიდი წვლილისათვის, ნა-
 ყოფიერი საქველმოქმედო და საზოგადო-
 ებრივი მოღვაწეობისათვის საქართველოს
 ქალთა საბჭოს საორგანიზაციო კომიტე-
 ტის თავმჯდომარე ქეთევან ბაგრატიონი
 დაჯილდოვდეს ღირსების ორდენით.

ედუარდ შვეპარდნაძე

ქურნალი „საქართველოს ქალის“ რედა-
 კტია სულია და გულით ულოცავს წვენი
 ქურნალის ერთგულ მფობარსა და მოჭი-
 რსახელს, შესანიშნავ პაროქებს, მე-
 უღელსა და დღვას, წვენი ქეთიხის დამსა-
 ხურებელ ჯილდოს და უსწრეუტის ხანგრძლივ
 განმრთელ სიკიცხვებსა და ბედნიერებას
 ქვეყნისა და ოჯახის საყვარელად.

დიდი სიყვარულით
 ჟურნალ „სამართველოს“ ძალისა
 რედაქციის ჟურნალისტები

● ნელი კობახიძე და ალექსანდრე ფადიჩივი

ფადიჩივი. ახლახანს კი სახელგანთქმულმა მოცეკვავეებმა ეკატერინე მაქსიმოვიამ და
 კლადიმერ ვასლივიამ ნელი კობახიძე მიიწვიეს "ახალი ოპერაში" სცეკვილი.

იმ წელს, როცა ნინო ანანიაშვილის დიდმა თეატრმა მოუწყო საიუბილეო საღამო
 „ოცი წელი სცენაზე“, ამავე თეატრის სცენაზე დაიწყო ცეკვა 18 წლის ბალეტრანამ
 ნელი კობახიძემ. ნინოც ხომ 18 წლის იყო, როცა ჩარიცხეს დიდი თეატრის დასში.

ჯერ აღრეა ვინისასწარმეტყველოთ. განდება თუ არა ნელი კობახიძე ვარსკვლავი.
 ძველია ამ სახელის მოპოვება, მაგრამ ის ფაქტი, რომ ახალი ქართველი ბალეტრისა
 „შემოიჭრა“ დიდი თეატრში და იგი მსოფლიოს ამ სახელგანთქმული თეატრის სოლი-
 სტია, ვეჭირობთ, დიდი მომავლის საწინდარია.

ბიუტის სიტყვებით რომ ვთქვათ, უუსურვოთ ახლავგრნა ბალეტრისამ ამ რთულ
 გზაზე „არადისოური საფეხურები“.

ირინე რომიბაგვილი

22543

განსჯის პრეპარატს

გ

ლორალური კატკელისების, საყოველთაო გაფორების, პოლიტიკური კრიზისის ფონზე, როცა ერთ უბედურებას მერე მოსდევს, როცა ბუნებაც კი ავიწყდებოდა და ლამის არის წაგლეჯოს, შეგულებას ისევ და ისევ დავითთან ვითხოვით, თუცა კარგად ვიცით, რომ წყნსავე დათვალს ვაქვით.

— წყნს საცქერდა და ცხოვრებას უამრავი რამ განსაზღვრავს, მაგრამ ხნა ისევ წყნსავე თავში უნდა ვვიძიოთ. ამჟამადვე საკუთარ თავზე და ვინაშით დმერთი. რწმენის გარეშე სული ვერ გაიწმინდება... დავკვირდები, რათა მოხალისეული კატკელისოვთა თავიანთ ავიცილით. ბუნების ყველა კომპონენტი ერთიან რთულ სისტემას წარმოქმნის. ეკოლოგიური წინასწარობის მექანიზმების დარღვევა, ცხოვრების საინტეგრირ-კვიტიური ნორმების გაუკურსება თვით სიცოცხლის არსებობას ემუქრება, — აუღვლეველი ხნით მიიზრება მან რამაზ გახეცივძე, ადამიანმა, რომელმაც საქართველოში მოსალოდნელი ეკოლოგიური კატკელისების შესახებ ერთ-ერთმა პირველმა ატეხა განგამი და ამავე დროს, აქტიურად დაიწყო გადარჩენის გზის ძიება...

მსოფლიო განვითარებულ ქვეყნებში სახეობა ბრძოლადა ვაღივხადებული შხატი-მიკატკების ბორბტად გამოვჩენების წინააღმდეგ და მანიც, სასურსათო პროდუქტები გაჯერებულია პესტიციდებით, რაც იწყებს დავითის დაზიანებას, იმუნური და ცენტრალური ნერვული სისტემის მოშლის, სხედასხვა სახის სიმპიენეს.

ამ შხრთა, მართლაც რომ საგანგაშო მდგომარობაა საქართველოში, ნატურბული გამოვლევებით ქიმიკატის წყვეული ტემპით უახლოეს მძიმეაღმ უდიდეს ზიანს მიაქეებს საქართველოს გენეფონდს. აქვე დამომდინარე, მსული სათქმელია, რა სტოლის შიმშილით მივევლით თავი თუ მიწაწმული პროდუქტებით მოვისწრაფით სიცოცხლა არჩევიანის მიუხედავად, შედეგი, დამეიანხმებით ერთი იქნება. ორჯერ ნაადრევი აღასრულისავე მიევაკარი, ბუნება ადამიანისავე შევლის ითხოვს, რათა შეშევე დავიცვა ადამიანი.

— თანამედროვეობის გლობალურ პრობლემას წარმოადგენს გარემოს დაცვა და ბიომრეუბისაგან. ბუნების დაცვა დღეს ძალიან ძირითადი, ხეულ საძვირ ვაქირდება, უგე კი, აღმთი, დასაკეო აღარაფერი გვეჩქება. ლედიანა მძიმედ არის დაეაუფლებო, მისი სწიმი, ჩვენი უმცირესების ნიშანი და, ამავე დროს, შედეგეცაა, — დანახებით ამბობს ბანი რამაზი, რომელმაც ფუნქციონირების კვლევის შედეგად მათერი იხეო მექანიზმებს, რომლის საშუალებითაც შეიძლება სახიცოცხლო პროცესების მოწესრიგება. იგი ვავიანიშნობს სახელობის თბილისის სახეგლმწიფო უნივერსიტეტის ბიორეგული ქიმიის კათედრზე, რომელიც თავად ბატონმა რამაზმა დაარსა, მრავალწლიანი მუცნიერულ-პრასტიკული კვლევა დასესრულა.

რათა შექმნა ახალი ტიპის ეკოლოგიურად სუფთა მიწებიერი აქტივატორები, რომელმაც მოსავლის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს 3-4-ჯერ ზრდას და, რაც მთავარია, გარემოს დაზიანებების გარეშე მიოლოგიურად სუფთა მოსავლის მიღების საშუალებას იძლევა. მცენარეში მარტოვებს ნაშობს და ამცირებს ნიტრატების შეკვეთლებას.

მიუხედავად იმისა, რომ დიდძალი თანხები იხარჯება სახვარეგარეთის ქვეყნებში რეგულატორების შესაქმნელად, ხშირად შეიძლება ითქვას, რომ გახეცივძეს პრეპარატს მსოფლიოში ანალოგი არ გააჩნია. ამიტომაც დანტერეფდნენ ბიოენერგოაქტივატორებით მრავალ ქვეყანაში. ქართველ მეცნიერს არანაკვეთლად სამუშაო პირობებს და ძველ ანალოგებსაც სთავაზობენ, მაგრამ ბანი რამაზს წუთითაც არ უფერია საქართველოს დატოვება.

ბიოენერგოაქტივატორები ამბობრეგულია და მათ შესახებ ათამე მერტი დავითი დასკვნა არსებობს. მათ შინის არის იმ სპეციკლისტების აღიარებაც, თავიანთ სტეკტიკურად რომ უფერადნენ პრეპარატებს.

„ბიორეგი“ „რესპუბლიკის გადარჩენის“ პროგრამამაც კი არის შეტანილი, მას ძველად შეფასება მისცა ბანი ვლადიმერ შევანიძემ, რომელიც ვჯერ კილევი იგი წლის წინათ აღნიშნავდა, რომ რამაზ გახეცივძის მეცნიერული შედეგების დანერგვა წარმევაში მიმეწეულიანდ შეუწევის ხელს მოსავლიანობის ზრდას, პროდუქტის კვებითი რეგულირებას და ქიმიური შედეგადილის მიმეწეულიან გაუმჯობესებას.

ჯოთან სვიფტა წერდა: „ის, ვინც შეძლებს მივევიანოს ორი თავიანთ და ორი ბალახის ღერი იქ, სადაც მანამდე ხარობდა ერთი თავიანთ და ერთი ბალახის ღერი, კაკობრბობის მაღლობას დაიმსახურებს“.

რამაზ გახეცივძის ერთობ „ორიგინალურად“ გადაუხადას მაღლობა. იგი წელიწადი უნიკალური პრეპარატები მიწის ქვეყანაში არსებობს და მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ საცქეალური დაღვეთლებაც კი მიიღო მოსავლიანობის გაზრდის ღონისძიებათა შესახებ და შესაძამის ორგანიზებს არაერთხელს დავევლით სამსრების გამოქმენა ბიოსტემატორების დამზადეული მერე-ქარხნის ასამეწეზნალად, საქმე ერთი ნახეიჯივარე არ წაწეულა წინ.

აქ მინდა ბანი ორთა ოსეკლიანს დავუქნისო, რომელიც სწორედ რამაზ გახეცივძის სასწეულბოქმელ პრეპარატების შესახებ ამბობს: „ვეფერი, მაგრამ ის კი აღარ ვიცი, თუ ვინმეცა გაიჭირე... რავა ვეწეულბოქმელადღე რწება. თვით პრეწიენტის ბრინებაც და კაცი არაა გაიჭირე!“

მაღლობა დმერთის, ეს ბიოსტემატორი ბევრად გამოცდილია, აღალი ვეჯეხების დასყენებით (მე შენ ვეტყვი, სახეღმწიფო მიხეღესავით მოგატყუებები!) დაბ, ოსინი, ვინც უმუჯალიდ გამოიყენა ბიოსტემატორი, გაიკებას და აღტაცე

სურენ ვი...

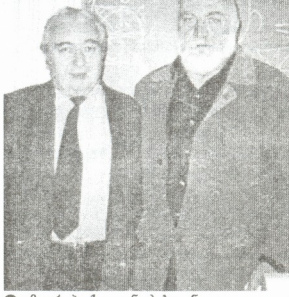
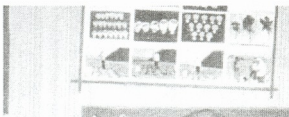
რატომ გვძირის ძართველებს ეს სენი — თურავაშულის პატრონები, ტყავი პანტას რომ ვევაგთ?

● რამაზ გახეცივძე ივერი ფრანგიმევილთან

● ხელეგნების დარგის მუშაკებთან

● ზურაბ კაქვიანიძესთან

ვითომც არსიერი

ბას ვერ ფარავს, რა ეპითეტებს აღარ იყენებენ მის შესახებ: ჯდღისნური პრეპარატი, სიუჟეტის გარანტი, სოფლის მეურნეობის ხსნა...

აჭარის ხელისუფლების უშუალო მხარდგვერთ რამაშ გახი- კობის პრეპარატი რთი ნაირით გამოსცადეს. მუდგეს ვოკუგვარ მიოღლის გდაბარბა. თავედ ბ-ნისა ახლან აბამიტემ უბაღლესი შუგესება მისცა სტიმულატორის და აღინშნა: „ფინანსტატივერი შე- დგეგვის წინაშე აღმოქენდიო. ერთი წლის განმავლობაში წენე მოგეგვის 3-4 წლის ეკოლოგიურად სუფთა მისვალა... დანამა- სონის ტოღლასი იქენება, წენე ის მომავალმც რომ არ გამოეფე- ნოთ“.

სტიმულატორები გამოსცადეს მეურნეეკლობასა და მეცხო- ველობაშიც. ვთავაზობთ ფრაგმენტს ისრაელის ფრმა „ოერსი- ხის“ პრეზიდენტის შუგესუბიდან: „მეურნეეკლობაში რამაშ გა- ხივობის შთოდის დანერგვა ისრაელის წელისაშიდ დაახლოებით ოცი მილიონი დღარობის მოგების მისცემს. მისი სამეცნიერო გამოკვლეუბები მიგაქანია ერთ-ერთ ვეღაშე მნიშვნელოვან მო- ვლენად ბიოტექნოლოგიაში, რომელიც დაფუძნებულია ეკოლოგი- ურად სუფთა პროდუქტებზე“.

რამაშ გახივობეს ცნობილი უცხოელი მეცნიერებო ახალი სა- მეცნიერო დისციპლინის – აგრობიოტეხნიკა ქიმიის ფუძემდ- ბღად თვლიან, თუცა მისი მიღაცწება მხოლოდ სოფლის მე- ურნეობის სუფროთი არ შემოიფარგლება.

რამაშ გახივობეს ეკუთვნის პრეპარატები „რამერი“ და „ვიტა- რაგი“, რომელიც მრავალ სამედიცინო დაწესებულებაში გამო- სცადეს და რომლებსაც ჯდღისნური პრეპარატები უწოდეს.

მაღაში „ვიტარაგი“ გამოიყენება წყლულობის, წროლობების, ანთიბიოტიკების დაავადებების ერობის, წიფილი ქარის, პარადანტო- ხის, სტიმულატორის სამკურნალად.

1999-2001 წლებში ექიმთა დაბლიომსამედიცინო განათლების აუდემების ერთ-ერთ კლინიკაში 100-მდე აუდემოფზე, რომლებსაც სხვადასხვა დაავადება აღენიშნებოდათ, გამოსცადეს „ვიტარაგი“. თითქმის ყველა შემთხვევაში მერნახლობამ დღდებთი ეფექტი გამოიღო, რამაც საუფუძელი მისცა საქართველოს მეცნიერებათა აუდემების და რუსეთის სამედიცინო აუდემების აუდემციოს ს. ხუციაშვილის, თუცა: „ვიტარაგი“ შეიძლება ფართოდ იყოს გამო- ეყენებული. იგი თავისი ეფექტი აღებუბება სხვა მაღაღებებს, რომლებიც ამჟამად გამოიყენება მთელ რიგ დაავადებათა სამკუ- რნალად“.

იგეუე აზრის იზიარებს სამკურნალ-დაავანსტივერი ცენტრის პოლიკლინიკური დეპარტამენტის დირექტორი, მედიცინის მეცნი- ერებათა კანდიდატი ს. მაღაღაშვილი: „ვიტარაგი“ განაჩია ანტი- სეპტიკური, ანტიბაქტერიული და ანთიბის საწინააღმდეგო თვისე- ბები. სხვა მაღაღებთან შედარებით ხასიათდება („კოლფა“, „ფიტომილი“, „მარბინი“) ნეკროზული ქსოვილების უფრო სწრაფი აღდგენით, შესახორცებელი კადის შექცობით“.

მაღაღის უწყველობა ბ-ნის რამაშს სრულიად უზრალოდ და გასაგებად ახსნა:

– ზემოთხსენებული დაავადებების მძიმე გახლავთ უჯრედში ნიოტიერებათა ცვლის დარღვევა. ბუნებრივი სენლეულის ბაზაზე დაბანინებული ფიზიოლოგიურად აქტიური ნაერთები ხელს შე- უწყობს დაზიანებული ქსოვილების აღდგენას, რომელიც ამავე დროს კარგად მოქმედებს ღორწივან ვარსზე.

– რაც შეეხება „რამერი“-ს...

– ეს გახლავთ ბიოქრეოგატივობი, რომელიც უშუალოდ მოქმედებს ნიოტიერებათა ცვლაზე. როცა ნიოტიერებათა ცვლა მოწყობილია, პარალელურად დღდებრება უჯრედის ბიოქრეო- ტივაც, რაც ორგანიზმის სიღლიერის საფუძველია.

დაკვირვებების შედეგად გამოვიკვთა, რომ პრეპარატი არაწე- ულებრივ მუდგებს იმდებუა პაციენტობის, გულ-სისხნადრღვათა დაავადებების დროს, შუგლის როგორც ნეკროზის, ასევე ნეკროზით გამოწვეულ მუდოდ დაავადებებსაც; გარდა ამისა, ხრდის მიწი- ტიტს, იმეციკოსაღმის ორგანიზმის მდგრადობას.

რამაშ გახივობე იმ აღმაინათა რიცხვის ეკუთვნის, რომლებსაც საზღვარგარეთ უკეთ იცნობენ და ავისებენ. ვიდრე საკუთარ ქვე- ანაში.

იგი გახლავთ ამერიკის ფარმაკოეონიის საზოგადოების, იტალიის გარეშის დავის პრობლემათა სამეცნიერო კომიტეტის, თურქობის და პრეტიტუელ ქიმიის საერთაშორისო კავშირის, ევროპის ეკოლო- გიური ცენტრის წერი, საქართველოს და საზღვარგარეთის ქვეყე- ბის ექსი დარგობრივი და სამეცნიერო აუდემის წერი.

მეცნიერებაში შეტანილი წვლილის გამო ეკმბრების საერთა- შორისო ბიოგრაფიული ცენტრის მიერ მოცე საუკუნის 2000 გამძინილ დღდამინათა შორის არის დასახელებული. ამერიკის ბიოგრაფიულმა ინსტიტუტმა XXI საუკუნის უღდეგ მოაზრო- ენითა შორის დაასახელა და ამერიკის ღორსების მეღლით დაავა- დლოცა.

და მანც ბ-ნი რამაში მხოლოდ ერთი ბატონი – მეცნიერ- ბის მსახური არ გახლავთ. მის ცხოვრებაში არანაქლებ მნიშვნე- ლიანი ადგილი მუსყას უგეკია, რომელსაც ცნობილი კომპოზი- ტორების მაღლა შვეუღადობა და რვეშ გაბიქიებია კლასში ენა- ანა.

რამაშ გახივობე მრავალ საფორტკანბო თუ საცილოდო ნა- წარმოების ავტორია. მასსეუ ეკუთვნის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის და მეცნიერული კულტურის საერთაშორისო ცე- ნტრის (მსოფლიო ლბორატორიის) პიშეტი.

მისი ნაწარმოებები მრავალჯერ მსერუნებულია ცნობილი ქართული მუსიკოსების მიერ.

მუსყა შემთხვეით არ შეტვიღა ბატონი რამაშის ცხოვრ- ბაში. როგორც თავედ ამბობს, აღამაინაშ ყველაფერს ხელოვანის თვლით უნდა უყუროს. თუ სულით ხელოვანი არა ხარ, ცხო- ვრება გაეჭირდება და მნიშვნელოვანსაც ვერაფერს შექმნი.

აღბაი ამიტომაც უუერებს მეცნიერებას ხელოვანის თვლით, თორედ მუსყა ყველა ცოცხალ ორგანიზმზე მოქმედებს ავად თუ კარგად. მეცნიერული დავკირვების შედეგად აღმოჩნდა, რომ მე- წარუები ბაბის მუსყას „აქტივობებზე“ რეა-მუსყას. ბაბის მუს- ყისი ზეგავლენით დღდებრება ნიოტიერებათა ცვლის ინტენსი- ვობა, იმატებს ეტანბიშების შეტყველობა, შესაბამისად იზრდება მისვალის რაოდენობა და ხარისხი.

რამაშ გახივობე ქიმიცა ე „გამუსყა“. მან მუსყაღური ეღრადობა მაინიჭა ორგანულ ნაერთს – ცოლას – და „სიცოცხლის ფუეე“ უწოდა.

– ცოცხალი ორგანიზმის სამშენებლო მასალა გახლავთ ცოლა, – პარტივად მიხსნის ბ-ნი რამაში, – იგი მუდგება ამინომჟავები- სეგან, შიოვან არის წარმოქმნილი, მდგრად მათ შორის ის გან- სხვავებუა, რომ ეს კომპონენტს მეღლიდის მოგვასად არის გა- ნსხვადებული და წარმოქმნის სტრუქტურას, რომელიც ჩადებუ- ლაა ინფორმაცია ამ არსების შესახებ. როდესაც გაუმძიერო ერთი სტრუქტურა მუსყაღვლა საქინლის ცოლის ფრაგმენტს, ამა თუ იმ ამინომჟავას მუსყაღვლათ თავისი ნიტი და მოხდა საცივება – მიფილი ფუევის სტილის ნაწარმოები.

როგორც ეხედათ, მუსყა თავედ სიცოცხლეა ბატონი რამა- შისაიოვის.

ამ-მის შიოვანობის ინიციატივით საუკუეობი გამკურნეო ნაწა- რმოების მუხარჩეოდ ჩატარდა კონკურსი. პროექტიანდობისაგან დაყობლექტებულმა ვერიმ უბაღლესი შუგესება მისცა რამაშ გახივობის ნაწარმოებს „გამუსყაღლის ცეკვას“.

სან-ფრანკოსის ალექსანდრე კვარტეტის წერებას ქართველი კომპოზიტორის ნაწარმოებს ფინანსტატივერი უწოდეს და მსოფლიოს მრავალ საყრენცტრო დარბაზში უღდეგ ნაწარმოებთა აუღერეს.

ბ-ნი რამაშის დრმა განსწავლელობა, გამორჩეული ინტელე- კტი და მრავალმხრივი შესაბამელობები მაღლესი იმის თქმის საშუალებას, რომ მან უკრ იდებ არ უთქვამს თავისი შიოვანი საიქმელი მეცნიერებასა და ხელოვნებაში.

ყველაფერს თავისი დრო აქვს!

ერმეტიკულება“ – ორატორული მეტყველება. მე-4 საუკუნის ბერძენი ფილოსოფოსი და ორატორი თეოსტოსტოს წერს, რომ მან რატორიული განაზღვება მთელი არა საბერძნეთში, არამედ ყოთს, კონხეთში, სადაც ფაზისი ერთის პონტოს ზღვას, ანუ ფოთის მახლობლად. ცნობილია, რომ ამ სივლაში ქართული ახალგაზრდობიც სწავლობდნენ ორ ენაზე.

ორატორული ხელოვნებით და სიბრძნით განთქმული დიდი მუყე: დავით აღმაშენებელი ერთგან ამბობს: „მე შორს ვარ სწავლულებასა და მეცნიერებას“. მორიდებისა და თავდაბლობის კლასიკური მაგალითია. ამავე დროს ორატორული ხერხია მაყურებელზე ზემოქმედებისათვის.

სულხან-საბა სწავლებას განმარტავს, როგორც ქადაგებას „სწავლა არს ქადაგება“. ქადაგება ჯერ სასულიერო სფეროში მკვიდრდებოდა, ძველ საქართველოში ჩამოყალიბდა მჭკვერთმეტყველების დარგები: სამქადაგებლო, სადარბაზო, სამხეცრო, სამოსამართლო, სადღესასწაულო, სამგლოვიარო და სხვა. იყო გლოვის მგონისობა.

თანამედროვე პირობებში ფეხი მოიფინა „ინტროდუცირება ქოისმა“. გაურბალებამ და ცრუ მეტყველებამ, რას გავს თანამედროვე თბილისელთა მეტყველება? – ქუჩის ვარგონი დამძიმებულ „მდაბიურ ენას“. რაც ხანდახან სცენაზეც გადაინაცვლებს.

რატომ არ უნდა ისწავლებოდეს სკოლებში, უმაღლეს სასწავლებლებში რიტორიკა, ორატორული ხელოვნების საფუძველი და მეტყველების კულტურის ამაღლების საშუალება!

ყველამ სიღრმისეულად უნდა გააცნობიეროს მეტყველების კულტურის აუცილებლობა, ეს პირველი რამეა ვება მსახიობის, ტელეჟურნალისტის, ურისტის, პედაგოგის, პოლიტიკოსის, რომელსაც უნებოთ გამოხსილა ფართო აუდიტორიებში, მკათო მრავალრიცხოვანი მსმენელი, რაც მოთხოვნის სისტემატურ შრომას. პროფესიონალიზმში ადვილად, უშრომლად არ მიიღწევა.

ურთულესია სიმართლის დაცვისა და სხვაზე ზემოქმედების პროცესი. განსაკუთრებით იური-სპორტულენციამში. ორატორული ხელოვნება, ლოგიკური პრობლემა და სიმართლე მოამბრება, როგორც კომპლექსი, ცალკევე ვერცერთი აღწერა ვერცხს.

ორატორული ხელოვნების განვითარება დემოკრატიული პროცესების პირობებშია შესაძლებელი. დემოკრატიის დროს, როცა ყველაფერი ემორჩილება ერთიან იდეოლოგიურ დოგმას, თავისუფალი პრობლემა ვერ ვითარდება. ამის ნათელი მაგალითია 1937 წელი, როცა სიტყვის თავისუფლების მძიძველებს მწარე ხეყერი ერგოთ. დღეს აღარ მოქმედებს ოფიციალური ცენსურა. თავისუფალნი არიან ტელეჟურნალისტებიც და სხვა

● მანანა ბერიკაშვილი ქალიშვილითან

● გივი ბერიკაშვილი ვაჟიშვილთან

პროფესიის ადამიანები, რომელთაც მოთხოვნებით ჰქონდა მეტყველების მაღალი კულტურა. მაგრამ არ არსებობს „ერთი პირო თავისუფლება“. ჟურნალისტს განსაკუთრებით უნდა ჰქონდეს განვითარებული შინაგანი ცენსურა, რათა პირობებზე დაეყრდნობა, არ წეროს და ოლაპარაკოს ყველაფერზე, არ დაუშვას აზრის გაბუნდოვანება, საუბრისას უდვილოდ არასწორი მახველები, ცრუ ინტონაცია, საშუაზრად. შეინიშნება პასუხისმგებლობის, თვითცენზურისა და პროფესიონალიზმის დიდი დეფიციტი.

წიგნზე შემოხაზისას ჩაეკარბოთ ფართო სოციოლოგიური გამოცხება, მასში შინაგანდობა სხვადასხვა ასაკისა და პროფესიის უმარბო ადამიანი, საშუაზრად, ვერ დასახეულდა თითქმის ვერცერთი პოლიტიკური მოღვაწე, ტელეჟურნალისტი, რომელთა მეტყველების კულტურაც საინაშუაშოდ იქნებოდა მინსული. მხოლოდ ერთმა ჟურნალისტმა, ტელეკომპანია რუსთავი 2-ის წამყვანმა ნიკა ტაბატაძემ მიიღწერა გამოცხობილთა ვარგეული ნაწილის ყურადღება. გამოცხობილთა 90 პირიცენტი მიიწევს საბერძნელ მეტყველების კულტურის სწავლების დანერგვას საშუალო სკოლებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში, საორატორო ხელოვნების დაუფლებას თელის ტელეჟურნალისტების, იურისტების, პოლიტიკოსების, მსახიობების, მასწავლებლების ერთ-ერთ აუცილებელ პირობად.

მინდა შემოხვევით ვისარგებლო, მაღალმა გადავხადო ექიმ-დეჟურეცია ცირა ჭილაძის პრაქტიკული დანმარბობისათვის, რომელსაც ამ წიგნის შექმნაში გარკვეული წვლილი მიუძღვის, იგი წლების მანძილზე ბგერთი დარღვევების აღმოფხვრანზე მუშაობს, ცერებრალურ დამბილან ბავშვებსაც კი აღმეყენებს ენას.

ქრო მანანა, არ ვიქნებოდი სწორი, ცოტა რამ თქვენს პირად ცხოვრებაზე, ოჯახზე რომ არ ვუბნობთ ჩვენს მკითხველს, თქვენ ხომ სახელოვანი მშობლების შვილი ბართ, მარტო მამა რად დირს – ვგელახათვის სავარელი ბატონი გივი ბერიკაშვილი?

– ჩემნართი მამა არავის ჰყავს, შერუნეული, თბილი, ოჯახის, შეილებების მოყვარული. ბეერი რამ ვისწავლე მისგან, როცა რაიზე ნაიბოჯი უნდა გადავდგა, ჯერ გაიბზურებ, ვეუნებები ჩემს თავს, მანანა, გახსოვდეს, შენ გივი ბერიკაშვილის ქალიშვილი ხარ, შეცდომის უფლება არ გაქვს-მეთოც.

დედა – ლილა კაპანაძე, პროფესორი, მეტყველების კათედრის გამგეა თეატრალურ ინსტიტუტში, უფრო მყარია, მომთხოვნი, პრინციპული, ნამდვილი პედაგოგი. ჩვენი ოჯახი ხელოვანთა ოჯახია, არაიონფლიტური, გვიყვარს ერთმანეთი, ჩვენი საქმე, პატვის ცეცხლ ერთმანეთს. რომ არა ჩემი მშობლები, მეტყველდ დედა, ვერაფერს მივაღწევდი. მისგან ვისწავლე შრომის ფასი. თუ ამდენ ხანს ის მასწავლიდა, ახლა ბეერ რამვე თვითონ სწავლობს ჩემმან, ამიტომბა, რომ არ ბეერებმა, როგორც პროფესიონალი.

მეაქვს ათი წლის გოგონა ანა მაისურაძე, წმინდა გიორგის სახელობის მართლმადიდებელი საერო სკოლის მოსწავლე.

ჩემი მამა ზურაბი მარგანიშვილის თეატრის მსახიობია, რამალი სოფიკო ებრალიძე – მძობრდ მაყურებელთა თეატრის მსახიობი და მოღვაწეობს თეატრალური ინსტიტუტის კათედრაზე. ვეყავს გვარის გამრძელებელი ცხრა წლის გვიფო ბერიკაშვილი. კვილი, რომ ბუნდები ოჯახის შვილი ვარ.

ბატონი კონსტანტინე გამსახურდია ერთგან ბრძანებს: „ნა ქართული – ზღვასათვი უღვივო, ენა ქართული – თამსახურთა მოქნელი, ენა ქართული – დმერბოების ენა“. ეს ჩვენი მშობლიური ენაა, თითოეული ქართველის ვალაა გაუფრთხილდეს და იზრუნოს მის სიწმინდეზე.

ქართველი ისტორიკოსი და მწერალი ლევან სანიკიძე, ცოცხალი რომ ყოფილიყო, უსათოდ დაწერდა: თანამედროვე ქართველთა 310-ე სიტყვითი არასწორი, ვარგონებით დამძიმებული მდბაზური მეტყველებაა.

თინათინ მარგალიტაჰის ორი დიდი საქმე

160 ათას სიტყვიანი ინგლისურ-ქართული ლექსიკონი მთავარი რედაქტორი და გამომცემელი ახლა ასეთივე მოცულობის ქართულ-ინგლისურ ლექსიკონზე მუშაობს

● თინათინ მარგალიტაჰი

ამერიკის ბიოგრაფიის ინსტიტუტიდან წერილი მოვიდა: თინათინ მარგალიტაჰს 2002 წლის ქალის ტიტული მიენიჭა. მისი ბიოგრაფია შესულია კემბრიჯის უნივერსიტეტის გამოცემაში – „21-ე საუკუნის გამოჩენილი ქალები“.

ქალბატონი თინათინ მარგალიტაჰი განლაზე ჯემზარითი ინტელექტუალი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ინგლისური ფილოლოგიის კათედრის დოცენტი, ინგლისური განყოფილების სტუდენტების საყვარელი ლექტორი, რომელთაც გერმანიული ფილოლოგიის შესავალს და ინგლისური ენის ისტორიას უსიტხაეს. გარეგნულად დახვეწილი და მოშიზბლავი, შინაგანად გაწინასწორებული და პარმონიული, დიდი ინგლისურ-ქართული ლექსიკონის /160 000 სიტყვა/ მთავარი რედაქტორი და გამომცემელი, ევროპის ლექსიკოგრაფია ასოციაციის წევრი, თბილისის უნივერსიტეტის ინგლისური ფილოლოგიის კათედრასთან არსებული ლექსიკოგრაფიული ცენტრის დირექტორი, ამერიკის ბიოგრაფიის ინსტიტუტის მრჩეველი საბჭოს წევრი, უფლებამოსილია მსოფლიოს გამოჩენილ ქალთა გალერეაში მოსახვედრად ქართველი ქალები წარადგინოს. არჩევანი დიდა. ქალბატონი თინათინი საუკეთესოთა შორის საუკეთესოებს არჩევს.

და კიდევ, ქალბატონი თინათინი წარმატებულ ბიზნესმენი, დღის ეტლიანი და ღირსეული მუულებლა.

მაინია, რომ წარმატებები ქართულ გუნზე და იმ ფესვებზეა დამყარებული საიდანაც აღმოცენდა. მისი დღე-ღამე ბეგითა შრომა, რამაც შეაძლებინა დასერტაციის დაცვა, იმ ცოდნის დაკრეფვა, რასაც დღეს სტუდენტებისთვის გულუხვად გასცემს. მათთან მუშაობა ეძვილებს. მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ საშუალოდ არ შეიქცობს. სახვლითი ლექცია არ მოაშხადის, ზოგჯერაც დილას წიგნზე თავდახრილი არ შეხვდეს. სამაგიეროდ, აუდიტორიაში კმაყოფილი შედის და თან ის არტისტებში ახლავს, ურომლისოდაც საგანს ვერავის შეაფერებ... ზარი ირეკება, ლექცია მთავრდება, სტუდენტები ადგილიდან არ იშვრებიან, არც თავად გადის, მომადიდებელი წუთები გრძელდება.

„ოქტინი ლექციები ძალიან გვიყვარს“.
„ეს ისტორია, რომ თქვენ ხართ კარგები“.
„ოქტინთან განმარტება გვიყვარს, რას გვიხურეუბი ცხო-

ვრების ჭზაზე?“

„როცა გამოსჩნებთ, აუცილებლად თქვით „მამა ჩენო“.
გამოთხოვების ეს ახორდი არ წყვეტს მათ ურთიერთობას. ჭებები არ იყრება. ხშირად კოლეგები ხდებიან. ხშირად ასაკი იშლება და – მეგობრებიც ხდებიან.

სჯერა: აუხდენელი ოცნება არ არსებობს. ის, რაც ყოველდღე გვლანდება ან გვისმზრება – ცხადდება. მცო ყოველდღიური საფიქრალი ინგლისურ-ქართული ლექსიკონის გამოცემა იყო და არის. პირველად ასეთი ლექსიკონი ისიღორე გვარჯალაბის რედაქტორობით 1939 წელს გამოიცა /20 000 სიტყვა/. იმავე წელს, ინგლისში ქართულ-ინგლისურ ლექსიკონზე მუშაობა დაასრულა ე. ჩერქეზა, მაგრამ მის დაბეჭდვას ომმა შეუშალა ხელი. იგი მხოლოდ 1950 წელს გამოსცა ოქსფორდის უნივერსიტეტის გამომცემლობამ. ბატონი ისიღორე გვარჯალაძე მაინც ქართული ლექსიკოგრაფიის პიონერად ითვლება. მისი ინგლისურ-ქართულ ლექსიკონის ქართულ-ინგლისური ლექსიკონი დაემატა. ამას მოჰყვა ინგლისური და ინგლისურ-ქართული ინგლზების ლექსიკონები, ბოლოს კი 40 000 სიტყვიანი ინგლისურ-ქართული და ქართულ-ინგლისური ლექსიკონები ორივე თამარ გვარჯალაბის თანაგტორობით.

მაგრამ დრო შეიცვალა. გარეხმარებისთან კონტაქტები გაფართოვდა. ინგლისური ენის ლექსიკონს ახლა უფრო ვრცელი ასახვა ესაჭიროება. სწორედ ამიტომაც, 17 წლის წინ ქალბატონი თინათინი სათავეში ჩაუდგა საშუილიშვილი საქმეს. გვერდში კოლეგები – შემდეგნაღები და სარედაქციო კოლეგიის წევრები ამოიყვნა და თავდაუზოგავი შრომა დაიწყო. ისელმდევანელეს ი. გალაქინის საფითო რედაქციით გამოცემული 150 000 სიტყვიანი ინგლისურ-ქართული ლექსიკონით“, ამ ლექსიკონის 12 000 სიტყვიანი დამატებით, ოქსფორდის, უესსტერის, ლინკმუნის, კობალდის და სხვა ლექსიკონებით.

და „დაიბადა“ 160 000 სიტყვიანი დიდი ინგლისურ-ქართული ლექსიკონის 10 ტომი. 8 ტომი უახლოეს წლებში „შეგვიხინება“. ამ ნაშრომს ძალადმი შეფასება მისცეს აღიარებულმა ლექსიკოგრაფებმა. ლექსიკონი პედაგოგიკისთვის, ენათმეცნიერებისთვის, დილტერატურებისთვის, მთარგმნელებისთვის არის განუყოფილი. ლექსიკონში დიდი

რადიონობითაა შეტანილი ბიზნესის, ხელოვნების, სამეცნიერო-ტექნოლოგიური დარგის ტერმინოლოგია.

ფინანსებზე ვერ კიდევ შორია. ქალბატონ თინათინს ახალი იდეა ამოძრავებს – 160 000 სიტყვიანი დიდი ქართულ-ინგლისური ენის ლექსიკონის გამოცემა. საპასიოდ 2001 წელს ბრიტანეთის სამედიკო აკადემიამ ლონდონის უნივერსიტეტის პროფესორს, ცნობილ ქართველოლოგს რინალდ რეიფილდს და თინათინ მარგალიტაძეს თავის გუნდთან ერთად ქართულ-ინგლისური ლექსიკონის შესადგენად ხუთწლიანი გრანტი გამოუყო.

თუ ფინანსები არ გაქვს, ნაბიჯს ვერ გადადგამ. ქალბატონმა თინათინმა 18 ტომიანი ინგლისურ-ქართული ლექსიკონის გამოცემა თავად გამოუქმნა ფინანსური უზრუნველყოფა ბიზნესმენი ქმრის, ბატონ დიდიმ სტურუას მეშვეობით. რამდენჯერმე თარჯიმნად გაჰყვა სახელმწიფო, შემდეგ ეკონომიკა და ფინანსები შეისწავლა, ბიზნესმენისათვის აუცილებელი მართვის ჩვევები გამოიმუშავა, სულიერად შეივსო და გაძლიერდა და მეორე საშვილიშვილო საქმეს, საქართველოს მილიანი ტერიტორიის ტელეფონიზაციას მოჰკიდა ხელი. 1999 წლის 28 ოქტომბერს კახეთის რეგიონში შედგური კომპანია „ერიქსონისა“ და ქართული ფირმა „იბერიატელის“ მიერ შემუშავებული სოფლის პროექტის პრეზენტაცია შედგა. ასრულდა თაობათა ოცნება. დღეს „იბერიატელი“ ადგილობრივი ოპერატორია რეგიონებში, რომელიც „ერიქსონის“ მიერ წარმოებულ ტექნოლოგიას იყენებს. მაღალმთიან რაიონებში, იქ, სადაც საკაბელო ტელეფონი უძლეური და განუზოხრციებელია, „იბერიატელის“ ფიჭური ტელეფონები იდგმება. ნებისმიერ მივარდნილ დასახლებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები მსოფლიოს ნებისმიერ ქალბატონს დაკავშირება მინიმალური საფასურით შეუძლიათ. სწორედ ამ კომპანიის გენერალური დირექტორის გახლავთ ქალბატონი თინათინი, ბატონი დიდიმი კი აღმასრულებელი თავმჯდომარეა. შეედი ინვესტორის ერიქსონის დახმარებით საქართველოს მიულ ტერიტორიაზე „იბერიატელის“ ტელეფონები სოფლებით მრავლდება. მისი დადგმა ძალიან მარტივია: ფიჭური ტერიტორია კვლეზე ან მაგიდაზე თავსდება, ელექტროენერჯის ნებისმიერ წყაროში ირთვება, ჩვეულებრივი ტელეფონი მიუერთდება და მსოფლიოს ნებისმიერ წერტილში დაირეკება.

„იბერიატელი“ მცირე ბიზნესის განვითარების საშუალებას იძლევა. ნებისმიერ პიროვნებას შეუძლია რაიონში, ქალაქსა თუ სოფელში სალაპარაკო პუნქტი გახსნას და დამატებითი შემოსავალი მიიღოს. ასეთი პუნქტები უკვე ასობითაა.

სულ ახლახანს თბილისის გარდა „იბერიატელის“ მეორე სათავე იფიხი ქუთაისში გაიხსნა, რაც ხელს შეუწყობს ქუთაისის გაფართოებას. „იბერიატელის“ უპირატესობა სხვა კომპანიებთან შედარებით სმენადობის მაღალი ხარისხი, დაბალი სატარფო განაკვეთი და ჯანმრთელობის სრული უსაფრთხოებაა.

ქალბატონი თინათინი თვლის, რომ ორ ფრონტზე საქმიანობა დიდირობა დაუქნა. უნივერსიტეტის და კომპანიის გარეშე სპონსორზე ვერ წარმოადგენია. ამხე ხშირად ესაუბრება თავის სულიერ მოძღვარს და ათი შვილის მამას – ალექსანდრეს და ზარბაზისთვის ყოველ კვირას აკითხავს.

რამდენი კეთილი საქმე შეუძლია, მაგრამ ხშირად უსაშროლოდ დასჯილა. ქალბატონ თინათინს ვერ აუხსნია, რატომ ხდება ასე. სულიერი მამა კი ყოველთვის ჩაჯიონებს, რომ საყეთ მანც არ იყარება და მისი ოჯახის წევრებზე გადის. მათ იცავს. ამ მხრე მართლაც მშვიდადაა და შეუღლის – დიდიმ სტურუას და ერთადერთი ქალიშვილის ნინოს წარმატებებით ხარობს. დედ-მამა ქალიშვილის აღზრდაში ერთმანადად მისაწვლელია. რიცა ძნელი პერიოდები იყო. საფრთხესა და განსაცდელში ფრთხი-

● მამა-შვილი დიდიმი და ნინო

● თინათინ დედსთან (მარცხნივ) და ინგლისელ დედობილთან

ლად გამოატარებს, მეგობრული რჩევით და ხელშეწყობით ცხოვრების გზზე გამოიყვანოს.

ნინომ პირველ ექსპერიმენტულ სკოლაში 4 წელი პედაგოგ მზია გვილაყასთან გაატარა. რვა კლასის დამთავრების შემდეგ მენეჯმენტის ევროპული კოლეჯის საბაზო სკოლაში მოხვდა. ახლა მენეჯმენტის ევროპული კოლეჯის მე-2 კურსის სტუდენტია.

კოლეჯში ძალიან მკაცრი და დატვირთული სწავლაა, მაგრამ თუ არ იზარმაცებ, კარგ ცოდნას მიიღებ.

„ცხოვრებაში ადვილი არაფერია. განა მე და მამაშენი ყოველდღიურად სიმწველეს არ ვაწყვდობთ? მკაცრ გამოცდას არ გაუდგობარ? ეს გეაწრობს და საუკლ გზას გვიადვილებს.“ – ისმენს 19 წლის ნინო დედის დარცხვებას და მშობლებს მაგალითით ბიზნესმენობაზე ფიქრობს. არ ავიწყდება დედის შეგონება:

„იცოვნი, როცა დემოთი კარებს ხურავს. ის ფანჯარას ტოვებს ღია. აღამაინა უნდა შეძლის ფანჯარის დანახვა და დემოთისკენ საუკლ გზაზე სიარული.“

ქალბატონი თინათინი ღია ფანჯარის ყოველთვის ხედავს და დემოთისკენ საუკლ გზას მიუყვება.

ჩავთვალეთ, რომ ოქროსია

დ აგვეთანხმებით, რომ ჟურნალისტიკა შორის ბერისთვის როდი მიეკუთვნება 90 წლის ობობლე. თანაც იყო, რომ ამ 90-დან 55 აქტიური ჟურნალისტიკისათვის შეწირული წლები იყოს! მაგრამ, საბედნიეროდ, გამოჩნდის აქაც მოთქმება. ეს გახლავთ აჭარისა და საქართველოს დამსახურებული ჟურნალისტი ქანი ტატიანა ლისოსკაია.

როული, ზოგჯერ დრამატული, მაგრამ საინტერესო ცხოვრებით იცხოვრებდა ქანა ტატიანამ. დაიბადა თბილისში სამხედრო ოფიცრის ოჯახში. მამა დაუხვრიტეს, დედა კი ამის გამო შტკეარში დაიხრჩო თავი.

ობოლი ღვბის აღზრდა დედის მშობლებმა, უადრესად კეთილშობილმა ადამიანებმა ვახტანგ და ელენე მაჭუტაძეებმა იყისრეს. ქალიშვილმა თბილისში დაამთავრა სკოლა და უმაღლესი სასწავლებელიც - ინჟინრის სპეციალობით და შეუდგა მათ თბილისში გადარდა საცხოვრებლად და აქვე უკვე 65 წელია, რაც ბათუმს მეორე მშობლიურ ქალაქად თვლის. ეს არც არის გასაკვირი, მიუღი მისი შეგნებული, საინტერესო მოვლენებით აღსავსე, შქეფარე შემოქმედებით მუშაობა ამ ქალაქთანა დაკავშირებულია. ათი წელი ბათუმის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნის ტექნიკური განყოფილების მთავარ ინჟინრად იმუშავა, სადაც მართლაც რომ შესანიშნავი საწარმოო და ცხოვრებისეული წრობა მიიღო. გაეცნო ადამიანებს, მათ პრობლემებს, ისწავლა მათი გადაწყვეტისათვის ბრძოლა.

კალამი? იგი ყოველთვის იყო მისი ცხოვრებაში. სკოლაში, ინსტიტუტში, ქარხანაში, სადაც კი კვლის განთით კეთილბოდა, ყველას ტატიანა ედვა სათავეში, ლექსი კი მისთვის განუშორებელი რამ იყო. წერდა და ჯერჯერობით არავის აწყენებდა.

ხდება ხოლმე, ადამიანს ბედი გაუღიმებს და ქანი ტატიანა „დიდ“ განთით მიიწვიეს, სადაც სრულად გაიფურჩნა მისი შემოქმედებითი უნარი. მისთვის მშობლიურ საწარმოო პრობლემებზე დიდი პროფესიონალიზმითა და საქმის ცოდნით წერდა, რაც შეუძინებდა ამ შემთხვევად დარჩენილიყო. ამის თვისებულად გრძობდა და გახეისი ხელმძღვანელობაც, ამიტომაც ქალბატონი ტატიანა ჟურნალისტიკა მრავალი ყროლობის, სიმშრომის, შეკრებების მონაწილე იყო. მისი საქმის ცოდნით ხავე ტექნიკურადინტიანი გამოსვლები მოსიკვის ტრიბუნებიდან, არაერთი მტკიუნეული საკითხის გადაწყვეტაში დაეხმარა ბათუმში.

ტატიანა იბეჭდებოდა საყვარლო განთითების ფურცლებზე. პოლინიეთის, ვიქტორიის, ბულგარეთის ჟურნალებში. ქალია საერთაშორისო ჟურნალში, საქა-

რთველის ჟურნალისტიკა ყროლობისადმი მიძღვნილ კრებულში.

მრავალი ადამიანის ღირსება დაუცავს და წარმოიგინეთ, ყოველი მათგანი ახსოვს გვარ-სახელით და ბეერისგან დღესაც იღებს მოლოცვებს დაბადების დღეზე, დღესასწაულებზე. ახარებს ამაგდარ ჟურნალისტს ყოველი ასეთი ბრათია, რადგან მაღლიყება ძალზე მაღალ სათიროებად მოაჩნია.

ერთი ახალგაზრდა ჟურნალისტის შეკითხვაზე თუ რას აფასებს ყველაზე მეტად ადამიანში, ქანა ტატიანამ უპასუხა:

- სიძულელით არ შემშილია, უფრო სწორად, მიტყუება ვიცი. ამასთანავე ძალიან მიჭირს შეევეყო ხასიათის იმ თვისებას, რასაც ხისასტოეჰეია. უსამართლოდ შეურაცყო ადამიანი, დასცინო, დაამცრო, წართხო მას ყველაფერზე ძვირფასი, უღალატო. ადამიანს უნდა ჰქონდეს სიკეთის ნიჭი, უნდა აკეთებდეს სიკეთეს, არა სხვის დასანახად, არამედ შინაგანი მოთხოვნით. ამიტომ მიყვარს რასულ გამზითვის სტრიქონები: „ღვთის გულისათვის, ადამიანებო, გვეკიდრებით, არ დაჰკარგეთ სიკეთის ნიჭი“.

ღვაწლშობილი ადამიანს თაყვის პირადი სატყვიარი აქვს - შვიდი წელია არ უნახავს უფროსი ვაჟიშვილი, რომელიც ახლა უკვე საზღვარგარეთად აღიარებულ დნეპროპეტროვსკში ცხოვრობს.

როგორც ერთხელ, როცა ევეგნის - მის ვაჟიშვილს საშუალება აქვს ტელეფონით დაურეკოს და დედა გაეიონებს მის სანატრელ ხმას „გამარჯობა, დედა“, მტკიუნე ნებისყოფის ქალს ყელში კრებულზე უჭერს და კარგა ხანს ვერ ახერხებს პასუხის გასცეს შვილს.

თუნდაც ფოლადისგან იყოს ჩამოსხმული, დედა ყველგან და ყოველთვის დედაა და ის ცრემლიც ყველაზე საწუკვარია მისთვის.

ერთხელ მისი პოზტიყაციის წარმატებით ვახარებულმა რედაქტორმა ტატიანას კალმისტარი აჩუქა და ხუმრობით დასცინა: „თავადეთ, რომ ოქროსია“.

ასეთი ღვაწლშობილი ჟურნალისტის კალამი დიავაც, რომ ოქროსია!

ჩვენს ძვირფას კოლეგას, ქალბატონ ტატიანა ლისოსკაიას, საქართველოს გარდა სხვაგან ცხოვრება რომ ვერ წარმოუდგენია, ყულოცავთ ღირსეულ ობობლეს და უფსურებთ კვლავაც შემოქმედებით წარმატებებს, რადგან პენსიაზე გასვლის გამო, მას კალამი წუთითაც არ გაუშვია ხელიდან და დღესაც მის პუბლიყაციებს არაინშვითად შეხვდებით აჭარის განთითის ფურცლებზე.

წარბიზა მგებლამი

ბუნსს ჭეხნავს დე... სუნსს

პროფესიამ ბევრი მამ შესხნა - პირველ რიგში ადამიანებისადმი სიყვარული გავლიერა. მათი გადარჩენა და თანადგილის სურვილით აღიკურ. კარდიოლოგის ინსტიტუტის თანამშრომელს ყოველდღე მძიმე ავადმყოფებთან რომ აქვს შეხვედრა, არ მოსწონს ის სამუდღისო რეჟირმა, რომელმაც ასობით სწორი ცარიული დატრევა. პალატები დააცარიელა. უფლო ავადმყოფებს შინ ბედის ანაბარა ვაძიებდა. ამიტომ

თუ გაიგებს, რომ ვინმეს უჭირს, თავად მიდის მასთან და შეტყუებისდაგვარად ეხმარება. ასეთები ბევრნი არიან - თვალნორმალურები, ცუდის მლოობისში უწესობისაგან თავიქონსდობენ. მორნალმა იცის: ჩვეის შეტრევივლი დროს აღამიანის გამხრევებასაც და თანადგილისაც დღი მნიშვნელობა აქვს. ამიტომ ქალბატონმა ნინელი ფუტკარაკემ მათი სამუდელა გზა გამონახა - ბატონ დავით სარაილის წინადღობით „მრეწველებს“ მიაშურა, რათა გაჭირვეულებებს მხარში დადგომიდა. „მრეწველებმაც“ მოიწონეს ქალთა კომიტეტის შექმნის იდეა და დახმარება აღუთქვეს.

კომიტეტს ენერგიული და ხალისიანი ქალბატონი ნინელი ნაუდევა სათავეში. წევრებადც ავტორიტეტთან და საქმიანი ქალბატონები შემოიერთა: სამედიცინო უნივერსიტეტის ფარმაკოლოგის კათედრის თანამშრომელი ლალი გვიცეცლაძე, ადურგოლოგის კათედრის ასისტენტი და სამედიცინო სწავლელების გამგე მიაა ნიხლაძე. კარდიოლოგი ნანა გვიცეცლაძე და სხვები.

მათ თანდათან შეუერთდნენ ენთუზიასტი ქალბატონები - დღეისათვის მათი რიცხვი ასეუტეტა.

ბიზნესმენებს სიტყვა არ გაუტეხიათ და ყოველწლიურად ქველმოქმედებისათვის მთლიონ ღირს რიცხვანე. ბატონ გიგი თოფაძეს წარმატებული ბიზნესი მიხისთვის უნდა, რომ კიდევ უფრო გულუხვად მოემსახურის ხალხს. ქალთა კომიტეტი და მისი აქტივი მოხიბლულია ბატონ გიგის რუმში, რანდული გვერდში დგომით. ბატონ ილო ხუციშვილის უანგარო დახმარებით, სად არ ნახათ მრეწველთა „დუსპანებს“ - კორჯრის უპატრონო ბავშვთა სახლში თუ რუსთაველ პატარა ინვალიდებთან, ნუცუბისქმე - პენსიონერთა სახლის ბინადრებთან თუ მარტყოფის მშობელია შურუნავს მოყვებულებთან, სკოლა-ინტერნატ „მედურების“ აღსაზრდელებთან თუ უსახლო ლტოლვილებთან. მათ სიყვარულით „მრეწველებს“ უწოდებენ. განა შეიძლება არ უყვარდეთ ადამიანები, რომლებიც საწურებო ბითი ანებიერებენ, უყვარდეთ მურწანობენ, ჯანმრთელობის გამომკვლევებს უტრეებენ. წაღებით ამარტეებენ, გაღაფელად დახმარებას, თქვეყ. ნიჭურ ახალგაზრდა მხატვრებს გამოყენებს უწყობენ, თბილისელ მოსწავლეებს სკოლებს ურეკონტრებენ. ასეთია ორი წლის მუშაობის შედეგი. სამომავლო გეგმები კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია. უპირველესი მათი შორის კი სამუშაო ადგილების შექმნა და ქალთა დასაქმებაა.

კარდიოლოგი ნინელი ფუტკარაკე დილით ავადმყოფებთან მიუტრევა. მერე „მრეწველთა“ ქალთა კომიტეტის ოფისში მიდის, სადაც ასვეუ სასწრაფო საქმეები ელდებდა. ადამიანთა სულს მურწანობის, იმ აღამიანების სულს, რომლებიც პალატებში არ წვანან, მაგარა სულიერი მხნეობა ჭჭირდებოთ. ქველმოქმედება ხომ მალამოსისა ედება ნატკენ სულს. სხვას ვერ დაუტყვარები, თუ მისი ცხოვრებითაც არ იტყვებოთ. ქალბატონი ნინელი კარგა ხანია სხვისი ცხოვრებითაც ცხოვრობს.

ლია აბაბაბაი

ქრონიკა

საქართველოს ქალთა საბჭოს წევრებმა მიწისძვრით

* საქართველოს ქალთა საბჭომ ფაშინშეუ გამარჯვების 57 წლისთავთან დაკავშირებით კულტურის ცენტრ „იმედში“ (დირექტორი დილო ჩანავა) შეხვედრა მოუწყო სამაქმიან ომის მონაწილე ქალბატონებს და ცენტრის თვითმომქმედი კოლექტივებისა და პროფესიონალ მსახიობთა მონაწილეობით საინტერესო კონცერტი გაუშარათა. დასასრულს ვერტე-რატურა გაღასცეს. აქციამ მონაწილეობდნენ ავადმყოფის ნინო ჯავახიშვილი, პრეფ. ნანა ხაზარაძე, სოციალური დაცვისა და დემოკრაფიის საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდის თაერე დალი ბოჯუკა და სხვები.

* საქართველოს ქალთა საბჭოს წევრებმა ზინიდან ავჯკალის კონკრეტული გადმოყვანილი 26 არასრულწლოვანი დანმნაშვეუ მონახულეს და მათ ტრანსაცემული, შედეგამენტები, სპორტული ინვენტარი, კვების პროდუქტები, პირადად მიხმარების ნივთები და რელიგიური და მხატვრული ლიტერატურა გაღასცეს. აქციამ მონაწილეობდნენ ავადმყოფის ნინო ჯავახიშვილი, პრეფ. ნანა ხაზარაძე, სოციალური დაცვისა და დემოკრაფიის საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდის თაერე დალი ბოჯუკა და სხვები.

* თბილისში დატრიალებულმა სტიქიურმა უბედურებამ - 25 აპრილის მიწისძვრამ კიდევ ერთი პრობლემა შემატა დედაქალაქს და რამდენიმე თაობა ადამიანი ფაქტურად უსახლკაროდ დატრევა. ამასთან დაკავშირებით, ქალთა საბჭოს წევრებმა ერთმანეთში მოიძიეს თანხები და მიწისძვრით დაზარალებულ მისახლეობას, პირველ რიგში კი, ავჯახიშვილიდან დეილენ 30-მეუ ოჯახს, რომლებიც მიწისძვრის შემდეგ

და იცის ქვეუ დარჩნენ კვების პროდუქტები გაღასცეს.

* საქართველოს ქალთა საბჭოს წევრებმა მიწისძვრით დაზარალებული ქალთა კოლონია მონახულეს და იქ მყოფ ქალებს ტრანსაცემული, შედეგამენტები, მხატვრული ლიტერატურა გაღასცეს. ხოლო კოლონიის ბინადართა შრუჭისა და სიყვარულით განსაკუთრებულ იმეიტს - 3 თვის ჩველ ტრანსაცემული და სათამაშოებიც მოუტრენ.

* აქციამ მონაწილეობდნენ პრეფ. ნანა ხაზარაძე, საქ. სახალხო არტისტები მედეა ჩანავა და დილო ჭვიშინაძე, სოციალური დაცვისა და დემოკრაფიის საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდის თაერე დალი ბოჯუკა, ადამიანის უფლებათა დაცვის ახალგაზრდული კავშირის თაერე თე-მურ შექანარაშვილი და სხვები.

* საქართველოს ქალთა საბჭოს წარმომადგენლები თბილისის ზღვაზე მდებარე ხანდაზმული სახლის „საენას“ ესტუმრნენ და მის ბინადართ კვების პროდუქტები, მედეა მენტიტე, პირადად მიხმარების ნივთები და მხატვრული ლიტერატურა გაღასცეს.

შეხვედრამ მონაწილეობდნენ ავადმყოფის ნინო ჯავახიშვილი, საქ. სახალხო არტისტი მედეა ჩანავა, ვაკე-საბურთალოს, გლდან-ნაძალადევის, ისანი-სამტრედიის რაიონების ქალთა საბჭოს თავმჯდომარეები და საზოგადოებრივი ორგანიზაცია „უსპერანტოს“ პრეზიდენტი ქ-ნი აღმარა ცუცქერიძე, რომელმაც სოლიდური დახმარება გაუწია ხანდაზმულებს.

ეკლესია-საკოლხეზო სემსლოოგიის სწავლების წინააღმდეგ საქართველოს მთავრობის მიერ

ბილი ხანგინი, ჩვენს პრესაში მომრავლდა პუბლიკაციები, სადაც „ასპირანტი“, რომ მოზარდები 13-14 წლიდან თუ არ დასწავლენ სექსობრივ ცხოვრებას, სასქესო ორგანოები „დადასტურდება“ და „ფისიკალი შერყევით“. თვალახირობისათვის ზოგი ავტორი შემდეგ მაგალითს მოუბოძოს: თუ ადამიანი გემითელ საქმეებს ეუფლებს, თითონ კი შვიდი რჩება, აუცილებლად კუჭ-ნაწლავი დაუჯადდება. სავეცემოდ დაკავშირებით ეს მაგალითი გამართლებულია, მაგრამ ამ შემთხვევაში „ეპირიული საქმეები“ ნაგულისხმეა თანამედროვე ქართულ მასშტაბში დასავლეთულ უნაშაოსა.

მოზარდია (და არა თინეჯერი) სექსუალური აღზრდის პრობლემების შესახებ, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებში 306 ტელეკრამა და ვებგვერდი მათავაზოვებს ვერ ნახავენ პირობების შესახებ, თუ სპეციალურად არ გამოიწერენ, მართლა ფისიკალიზებული ადამიანები და დამატებით მასშივე სოლიდურ თანას არ გადახვებიან.

„მასწავლებლო, გასულ წელს ვინათლებს ბავშვებს სკოლებში შესატანად რეკომენდაცია გაუწია ერთ წიგნს, რომელიც კი არ აღზრდის მოზარდს, პირიქით, ჩრჩხის მის სათუთ სულს... საზოგადოება აღაშფოთდა ამ გადაწყვეტილებამ, მრავალი პუბლიკაცია დაიბეჭდა, მაგრამ „სექსოვანანათლებლები“ მაინც დაიყვინთა ცდილობენ სკოლებში სექსუალური გაკვეთილების ჩატარებას.

ამ საკითხზე ჩვენს პოზიციას გამოვხატავთ არქიმანდრიტ რაფეაელის მოსაზრებათა დებულებით.

„ბავშვებს ადამიანის ცხოვრების მარგალიტია. ახლა კი სურთ ამ მარგალიტის წართმევა. ტრალიბს გაცნა და ფიბი გთვლივა ისე, როგორ არც ისე დიდი ხნის წინ, რაღაც დემონური სიხარულით ბილქანდენ სწიშნდებებს ტარების დამანგრეველები, როგორც შვი მიამის რიტუალში ამტარებენ ვეკარს, რათა მოუხმონ სატანს.

დღეს კი ბავშვობა სურთ წაიღონ, როგორც სწიშნდენ. ჩაითიონ ბავშვები გარყვნილების ჭაობში. მოაკედნებელი შხამი ძალით შეუმსახურან ძარვლებში. სატანისტური რიტუალები კულმინაციურ მომენტში კლავდნენ ბავშვს, როგორც ლუციფერის კედმი მიდღინდელ მსხვერპლს. დღეს კი, სურთ, მიკან ბავშვის სული, მიკან არ დათიონ, არამედ სულიერი შხამით. ურბათ დახარინ ბავშვი გახრწნილების ჭაობში, რომ ამ სიბნობებში მის ძვალბრძობი დატანის.

ნაწილობრივ, ბავშვის გახრწნას თავად მომზადები უწოდებ ხელს, როდესაც შუკეთ სახლებში პორნოგრაფიული ჟურნალგაზეთები და ნების რთავე შულები ამ ტელევიდეკების (ქვირბას, რომლებიც გამოშვლებულია ცხოვრების მთელი სიბნობურამბიონი, ჩვენ ვგარწმუნებენ, რომ შესაძლებელია იარი ჭაობში და ტანსაცმელი არ დაგვიყაროს.

ცნობისმოყვარეობა ბავშვისთვის ერთ-ერთი ყველაზე დამახასიათებელი თვისებაა. გარე საყაროს შობავდებლებს იგი ძლიერ ღრმად და ემოციურად აღიქვამს, მის სულში ისინი მწლად წასაშლელ კვალს ტოვებენ. შობებელი, რომლებიც არ ზრუნავენ შვილების სწიშნდის შინაარსუნებისათვის, იბიხე უარენინ არიან. ვინც საყუარ შვილებს შიმეკლსა და შვიბრს ტოვებენ, მაგრამ სახტურ ძალებს ესეც ცოტავებენ. მათ სურთ გარყვანა ბავშვები სურვლებსა და სხვადასხვა ორგანიზაციების მუშაობით. ისინი გარყვებულ შვილებს კვლდნობრძობითი ხასიათისა იყენებ, მაგრამ სინამდვილეში მათი მზანია ბავშვის ცნობებრძობა ფიცილდამუშევლის პროგრამის ჩანერგვა; მათი მზანია საყუარებანი ეროვნული ტრადიციების დანერგვა. ძართობდებლები შობებების ზეგავლენის შემცირება საყუარ შვილებზე, თითქოსდა „ბავშვის ურუკების დაცეც“ მზინით, და ამ შვიდებლების დამყვადება. რომ ერის ზნობიერი ფასეულები – ეს მხოლოდ ბნელი გამომანობია. ასეთივე ბნელი წარსლისა. ბილი ქონრებისმდე ქალწულობის შინაარსუნებარც ადრე ღრმად ითვლებოდა. წარმთადიხინ თეთისციფიბიციად, ამ შობებების მიერ შვილების ურუდებების ხელიყოფად და ძალიობად.

ბავშვების გარყვინთა ბორბი ძალიან ანგრევს ქრისტიანულ ქონრებისა. ადამიანს შეუძლია სიცოცხლე შეწყვიტოს იფიას. გარყვინთა გულს შეუძლებელია ჰქონდეს იფიალი. მამასამდე იფიუკლეკარი იფიცი, ერთადერთი მზანი მისთვის ცხოვრებიდან ნებისობიერი შობილი და საშუალებით ტკიბობის მაქსიმუმის გამოწერვა. ხატოუნად რომ ითქვას. მაღალი ზნობიერი იფიცილით მხვირები ერთ კვლევამდე იფიცივა. ბილი ამ იფიცილების დამყარება ხალხი უხახი ბრბოდ. რომელსაც არც წარსული აქვს, არც

– მოსაქალაქი.
„ქალწულობის ახდენენ რა სიტყვების – „კულტურა“. „ცივილიზაცია“. – დღეს სურთ სკოლებში დანერგონ სექსუალური საგანი, სადაც „მასწავლებელი“ ერთგულად თამაშობს რეჟისორად ქველა. ამ „გაკვეთილებზე“ გორგნება და ბებებს ბავშვი უნდა გასცენ შეკითხვებს შეუდლებებს ინტიმური ცხოვრების შესახებ და ლამის იმბტაცია მოახდინონ ცოლ-ქმრული ცხოვრებისა. მათ უხსნიან არა მარტო პრაქტიკულ სექსს, არამედ პათოსექსუალუბს. კიდევ ერთკომენდაციები ორსულობისათვის თავის დასაცვად და ა. შ. რაგული საუკუნის 20-იან წლებში, რეკომენდების შემდგომ, რეკოლეციონებისა და ტერორისტის კოლონტის ხელმძღვანელობით დარსენ სწავლილება – „მორს სირცხვილი!“, რომლის პროგრამა ურისსხობდა სინციფლის სწიშნობისა და საყრთხვად მისი გაგებისა. როგორც ბურჟუაზიული სწავლილების გამომწვევისაგან ადამიანთა გამაძვანის. ადამიანებს სთავაზობდნენ ქუჩაში დედამიბილიად ევლით, აერჩიათ ერთგული პარტიზონები ყველაზე ახლი ნიოხებო დონეზე; მოუწიეთ კოლექტიური შერწყმის აფიციები ციციკულია მსჯავად და ა. შ. კოლტური თავად უწევნება გარყვნილების მაგალითს – არ ერთდებდა საყუარ ახას, მაგრამ ამაზე საყუარო მტად ამზრუნობდა. დღეს ზნობისუნებელი სწავლილების პროგრამა, რომლის დანერგვა თავის დროზე ვერ მოხებრდა, ხორცილდება სხვა მეთოდებით. არა ბურჟუაზიული იფიცილიტაისათვის ბრბობის ბარბილი (როგორც კოლონტის დროს), არამედ დემოკრატისა და პროგრესის სახელით.

საქართველოში ოდიითან დიდად ფასობდა ქალწულები იფიცილი და კვდმბობილება. ქართველები ურუკებს რწმენამ და ძალიან ზნობიანად გადაიარბნა. დღეს საქართველო დგას უკრთ სამში ალტერნატივის წინაშე. ვინდერ წარსული ინტიმური ცხოვრებისათვის: იარსტებს თუ არა ის საყრთხვად. ანუ შინაარსუნებს თუ დაყარავს საყუარო სახეს. საყუარო ტრადიციების, საყუარო სულს, საყუარო იფიცილებს. უკეთიან პირმაპირ – ქრისტიანობის.

შობებლები უნდა მოითხოვონ პორნოგრაფიული პროდუქციის გაყიდვის აკრძალვა და ტელეკავადციებზე კონტროლის დაწესება. უნდა აერძალოს სექსუალური გაკვეთილები, რომლებიც სურსას სარისიციონენ მისავად კიდვ აქცევს. შობებები, რომლებიც მშვიდად უყრებენ თიანიბი შვილების გარყვინთა. ემგავსებანძობილქის ამ თიანიბისციფლებს, რომლებსაც საყუარო ხელნებე დაყვრებული მაყვადები უწიუ ნიცილები, რათა ჩაკყარათ ამ საზრული კერპის გაყარებრბულ შეკვლმა“.

P.S. გასულ წელს „საქართველოს რესპუბლიკაში“ დაიბეჭდა იფიცი ზაქარია მიხმიბაძის წერილი, სადაც კერბი ფაქტები დგონ მიყვანილი იმის შესახებ, თუ როგორ ატარებენ მასწავლებლები კიციანს „პრაქტიკულ“ გაკვეთილებს „უღრვანანამდროვე“ სკოლებში...

ჩვენ გთავაზობთ მეთხვევლათ გამომზადებებს ამ საჭირობორტო საკითხზე.
მოამზადა ნანა ბაზრბანიჩი-დავიდაპვილბა

კარზე გვიკაკუნებს, იქნებ ეშმაკია, გავუღოთ თუ ჩავგვინათ კარი?

ეროთი ფეშენებელი დაწესებულებაში, რომელსაც სხვა ლაშა სხელთან ერთად, ბავშვთა ინტეგრირირებული კვება, ახალგაზრდა ცოლ-ქმარი ტრეპის ინტეგრირირებული ცენტრები კვებულნი არიან. ათი თვის მშვიდი იმის საკუთარ შვილს შინ წაიყვანენ...

მანამდე კი ახალგაზრდებს ჩაატარეს სხვადასხვა საკითრ მანიალუცია, შეავსეს კი წ. შუკევიძის ფურცელი“ და თავისუფალი ხინდისი, გულდაგურებით მოითხოვეს: ბავშვი უნდა იყოს მამრობითი სქესის, მუსიკალური სმენით დაჯილდოებული, გემო-სასიებით ლურჯფერადი, ბავშვთა მხანსწრაფი და ა. შ.

აი, სწორედ ამგვარი „შუკევიძის“ შესაძლებლობიდან იწყება ადამიანთა ცდუნების მთელი სერიალი, რომელსაც შუკევიძის მასკლი ოჯახის მიერ აღწერილი სამსახური წარმოადგენს. და მაინც, ვერც ეს საიცარი ფანტაზიის უნარით დაჯილდოებული ინტელისიტი მწერალი და ესაივლი წარმოდგენდა, რომ „გენერლ ინტენერიაში“ გაკვიდრებდა ისეთი აღმონებელი, რომელია წინამშვედელი ავი წინათვლითა უფრო აღმონებელი. მწერალმა ვერც კი 1932 წელს იწინასწარმეტყველა კი წ. „სინჯარის ბავშვების“ დაბრუნებულნი მომავალი, მაგრამ დროში შეცვლა - 600 წელი მეტისმეტად ბევრი აღმონებელი წარმოადგინდა, რომ „სინჯარის ბავშვთა“ გაკვიდრებით აღზე დასწრება კაცობრიობის. პირველი ბავშვთა ინტენერია დასაბამი მოხდა იმისა, რომ იმისა ვერც კი აღბეჭდა მდიანი ვახანა უშვილით დაწავალი შობილი, მაგრამ ისიც ხომ ცნობილია, რომ ნებისმიერ კეთილმოხლოურ განზრახვასა თუ საქმეს უპირატესად „იკანასო“ უკვებს ეშმაკი და არავე უშვის, ეს სად წაივებს ვერცა.

ციცხალ არსებობა მთელ თავისი მშვედის წარმოშობის უნარი იყო აღბეჭდა ის პირველი აღმონებელი, რომელიც ვერც კი ვერც პირველად აღბეჭდანა გააკეთა ბუნება და კაცობრიობის. იმ დრო-ოფან ციციხალ არსებობა რეპროდუცირების საფუძვლითა შეცვლითა ყოველთვის იყო და იქნება ადამიანის ერთ-ერთი უპირველესი საზრუნავი.

ამგვარი „ზრუნავის“ შედეგად მეცნიერების დარგი, რომელსაც გენეტიკა ეწოდება, ხოლო მისი განვითარების ბოლო საფეხურია „გენური ინტენერია“.

გენეტიკის ეს ახალი დარგი - „გენური ინტენერია“ არსებობის სულ ათწლეულ წელს მიიღეს, მაგრამ მთელს უკვე თვალსაჩინო-ნია.

1968 წ. პირველად თბილისში, ხოლო 1972 წ. პირველად შედგეს „ბიოლოგიური მანიალუცია“ ანუ გენური ინტენერიაში ექსპერიმენტების ჩატარება. მალე ამ მიწვევებით ადგილობრივებულბებს მსოფლიოს აუწყეს - „ბიოტეციების დადებითი (?) გზით წარმართვა კაცობრიობის წინამშვედელ ფანტასტიკურ პოზიციონს გადაშლის“.

და რადგანაც მეცნიერების გზა არა მარტო მწვერვალებსაქვე მიმართება, ის ექსპერიმენტულ გზებზე, ამ პოზიციონს საგანგაშო დროულდება იწვე შეგროვება. ამ დროულბებს კი ა. მეცნიერების დანახავევმა იფიქრეს: ვინაიდან ადამიანის სწრაფვის მსწერი, პრაქტიკული მიზნების განხორციელებასკენ არა აქვს საზღვარი, შეიძლება ამ სწრაფვაში ცვლილება მჭიდროდ რამ - ადამიანობა და კაცობრიობა და გადაწყვეტოს - საკითრა კაცობრიობა და დღევანდელი ბუნების კარი ამგვარ აღმონებლებს და გასაღებულ საზღვარ გადაატრიალოს, თორემ ზოგიერთ ზედმეტად ადგილობრივებულ ამბიციურ მკვლევარს, ეშმაკმა უშვის, გვევამოდ არა აქვს საზღვარი, ადამიანის ისეთი გზის გამოყვანა, რომელიც მუდმივად ადგილს დაიჭრის მაიმუნს და ადამიანის შრომის: ექნება მჭიდროდ თაობი, ჩქარა რეაქცია, რადიაციისადმი ამტანობა, იქნება უშვილი, უაზრო, უსუფრავალი.

საქმიანობად, ასე ფიქრობდა: როგორც ვეკლავდეს, დიდ აღმონებლებს თან ახლავს „ჩრდილოელი ექვევები“. ბიოლოგი ენერჯის აღმონებლის ტრეპის ბოშის გამოკრება მოკვდა ატომურ ბოშის კი - ხარისხი და ნავსახი. პირველ ექსპერიმენტებს „გენური ინტენერიაში“ - საზარელი ბიოლოგიური იარაღის შექმნის

სამშრობა. შიღიც ხომ კი წ. „სინჯარიდან გააბრულ“ ვირუ-სია, როგორც I გენომიხილება დევისა შერეული კაცობრიობისა-დამი.

მოკლედ, მეცნიერებაში უკანასკნელმა აღმონებებმა კაცობრიობა მიიგნა გზისხარა ეკოსისტ, რომელსაც, ზღაძარს ქვის მსგავსად, წერია: „მარჯვლად წახვალ“... მარცხნივ წახვალ... და თუ წინაც ტანჯავა და მწუხარება გელოს, მაშინ ხსნა და იმ სწორი გზის არჩევა, რომლის მიღმა ცალ სასუფეველი ოჯახებმა, დამოკიდებულმა მხოლოდ და მხოლოდ დევისომიხილება, თუცა ეშმაკისეული ცდუნება მართლაც დიდია...

მართალია, ვერ არავის დაუმტკიცებია, რომ ჭკვიანი კაცი რამდენიმე ბენდერია სულელზე, მაგრამ ფაქტია, რომ ვიყავ ადამიანის სურს იზარღოს ინტელექტუალურად, შვილი კი გენისით ჰგავდეს და სწორედ ამგვარ ცდუნების აფორალები უნდა აფინა-სისებურ ექსპერიმენტებს, იმ ექსპერიმენტებს დავინახავსათან ერთად ერთმანეთზე უფრო თავხედურ შეკვეთებსაც იმდევან: შეიქმნას გამაშრებელი ადამიანთა, „სპერმის შეშახველი ბავა“, რომელია მეცნიერის განაყოფიერებამა მომავალი „გენისობის“ (ამგვარი ბანკები მართლაც არსებობს) ამ მიზნის ბავშვის სასურველი სქესის შეკვრა. ინტელისტი ნადავრის გამოკეთება, მომავალი მშობლების 80%-მა ისურვა ვაჟი! საბედნიეროდ, ექსპერიმენტატორებმა აქედან გამომდინარე, კატასტროფა (უქალბურ მსოფლიო) გამოვიხსინეს და დასაკვეთს: თუკი ადამიანებს ხელში ჩაგვადებთ სქესზე უფრომჭიდვის მეთოდს, მხოლოდის თან უოქმელ უქმურება დასაბეჭდოს და კვლევას შედეგით გასაახლოვდეს.

ასევე კანონის ძალით აიკრძალა ბევრი საცხოველ ექსპერიმენტები. მაგ. როგორცაქვე ქალის მოწიფებელი კვებულს უკრედიან ამოვრებული ბირთვის ადგილას მამაკაცის სომატური უკრედიის ბირთვის „ჩაკვეთა“. ამგვარი „ქორინების“ შედეგად დაბადებულ ბავშვი მამის სრულყოფილი ასლი იქნება. საცხოველ ვაჟთაგანებლად განმითრებად, დაბრუნებულ ტიპთან... ხომ სხვათუ: ადამიანთა ფანტაზია სადამედე მიდის და იქ მტკიცებანს, „მწიფი დასაჯერებელი“ ან „ადვილად მოსალოდნელი“ - არ შეიძლება ჭკვიანობის კრიტიკულად გამოვიყენოთ. ფრანგებიც ხომ ასე განმარტოებენ: არსილად თქვა „არასილესი“. თუცა თუ კრების თვალთი გავიხედვით უკან, დავინახავთ, რომ „ლოვის ხატად“ შექმნილი და სატანისავე გადადგეული ადამის მომავალ უცვლელი ფიქრია და მის „უცვლელობას“ რაღაც უხილავი, იმთავითვე განაბრობებული კანონი იცავს.

როგორცაქვე ერთ-ერთი ფარაონის სარკოფივი გათხარეს, იქ მრავალ პაპირუსს შორის აღმონებელ ანონობურ წერილთა დანახა: 4000 წლის წინანდელი „გელოდისმურველი“ ისევე ასმინდა და ამკობდა ფარაონთან მართის უტრის დამჭერის - „იციონს ექმნისა“ და „მომადედე ასმინდა“, როგორც ჩვენი თანამედროვენი ერთმანეთის. და აი, ეს ვეკლავური ეთერობლება დევისის ნებას, რომელიც გენეტიკის ერთ-ერთი უშვიავი კანონმა განცხადებულა - შეუძლებელი ნიშნობისებობები (თუ მტკიცია არ განიკრება) არ შემეკიდრებოთ. ბუნებრივ მტკიცებას (გენის ცვლილებას) მილიონობი წლები სჭირდება, თავისიზიველესაც, შექმნილსაც განათავისუფლებას კი ერთი თაობის ცვლა (დაახლოებით 30-40 წელი). ამტომაც ატარა მოსემ მონიშნის მიმდებელი 40 წელი უღამიანი, რათა თავისიზიველესაც განათავისუფლებული ხალხი (და არა ბრბო) ჩაეგნა აღმქმელ ჭკვიანობა.

ქართული ანგაზა - „იყინა რ უნდა თქვასო, წიხქვლმა კი ფეკისო“. რამდენიც არ უნდა ეცადოს მეცნიერება, გადაამტკიცოს ქნალობით უფალს, იმდენიც კატასტროფით დამართდება... მერც კი მტკიცებელი მაგალითები უფლსათვის გადადგეული ისევე ჭკვიანობა გზავს აფინებს ხოლმე. ამ საქმეს ჭკვიანობის გზა კი სხვა არავიგება, თუ არა ერთხელ და სამდამოდ დღევანდელი, ბუნებრივი, სასიღებო და საკმოდ სიმამითური და ურთიერთისეგარულზე დასაბეჭდული მეთოდები ციციხალ ორგანიზმის ხელახლად შობისა.

გათყველებამ თმატრალაგამა თბრკეთში სხავავთრ თმავთრ შემამნ

● თბრტრ დორტრტრ არმლ მამლმლ დი თბრტრ თბრტრ დორტრტრ თბლ ვარვარლ

მამნ თბრტრ მამლმლმლ თბრტრ სხავავთრ დი თბრტრ მამლმლ არმლ სხავავთრ სხავავთრ მამლმლ... (text continues with details of the meeting and the role of the 'Mtskheta Mtskheta' newspaper)

● თბრტრ სხავავთრ თბრტრ, 2002 წლს 25 არმლ, ამ

მამნ თბრტრ, ხმლმლ სოცლმლ ბოლმლმლ წრბს ავარბო მრბრბრბრ. თბრ მტრვ, სხავ თბრბლს თბრბლმლ თბრბლს ტრბტრმლ... (text continues with a discussion on social and political issues)

თბრტრ თბრტრ

თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ... (text continues with a commentary on current events)

თბრტრ თბრტრ

თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ... (text continues with a commentary on current events)

თბრტრ თბრტრ, ბოლ თბრ ბრბრბრბრ თბრტრ თბრ ბრბრბრ... (text continues with a commentary on current events)

თბრტრ თბრტრ

თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ... (text continues with a commentary on current events)

თბრტრ თბრტრ

თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ... (text continues with a commentary on current events)

თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ... (text continues with a commentary on current events)

თბრტრ თბრტრ

თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ... (text continues with a commentary on current events)

თბრტრ თბრტრ

თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ თბრტრ... (text continues with a commentary on current events)

თბრ ბოლმლ ბოლმლ

ამ ბოლმლ ბოლმლმლ თბრბლმლ ბრბრბრ ბრბრბრ... (text continues with a commentary on current events)

თბრბლმლ ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ... (text continues with a commentary on current events)

თბრბლმლ ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ... (text continues with a commentary on current events)

თბრბლმლ ბრბრბრ ბრბრბრ

ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ... (text continues with a commentary on current events)

ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ... (text continues with a commentary on current events)

ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ... (text continues with a commentary on current events)

ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ ბრბრბრ... (text continues with a commentary on current events)

ღამაღვა პროზაეზას ანფაფეზს

გამოკითხვებმა აჩვენა, ხმმ ჯაღთა ეღი ჰხოყენტი – ფიჯიეღიღა და ყოვეღი მესამე ჯიხინნება ჯიხითი მთაჯიღება, სნოხე ჯაღის სიცივის მიზუზით, საზღვაჯიჯიეთეღი სპეციღლისტეღი ასენიღან, ხმმ ჯაღების 33 ჰხოყენს ჯიხსოღეს განყენიღა მოგაზნი. თუ ასეთი ჯაღი სი მიჯითხავს ექიმს, ის მთეღი ცხოვება დაენაყოფიღებეღი იქნება, და მისი ჰაჯინოიხი მამაჯაყი ან იმპოტენტი გახებება ან სხვაგან ნავა. ასეთიღა მეღიყოსთა აზიი, ამის შიგნით ჯი იმაღება ჯაღის ტიჯეღიღა. ჯიდგან ჯაღს ყოვეღთვის სიხის ჯიხითვის სასეხვეღი იყოს.

სმ წერილის დაწერა განაპირობა ჯაღების სევეღანმა ანონიმურმა ბარათებმა. აუტორეღი გულისტკიოღიღი გეწერენ, რომ ჯაღებღად აღარ ვარგან: აბრღაღებენ მძიმე ეკონომიკურ პირობებს, საერთო გაჯირეზებს, ნერიუღობასა და სტრესებს. მაგრამ ცხოვერება გემღედღება, სიყვარულსა და ბუნების ვიღიღს ევრევეღი შეიქერებს.

ამასწინათ, რეღაქციამი მშეწინეღი ჯაღი მოიღა, 30 წლის, 5 წლის ცხოფიოღი, ორი შვილის ღღა და შეშოჯიღიღა, აქვის კარგი მეუღლე, მოსიყვარულე, მშრომეღი. მართალიღა, მღიდრეღი არ არიან, მაგრამ არავეღი აჯიღათ. აჯიღა მთავარი, ჯაღი ბეღნიერი არ არის, ჯიდგან სექსისგან ვერევითარ სიამეუნებას ვერ იღებს. ამანუ მეუღლეღი ხშირად სავეღეღრობს და ებურება ჯიღეღ. ჯაღი თავს დანამავეღ გრწინობს და კაცს ჰგონის, თითქოს, რღაღაცს მღღავს. ჯაღს თავი არასრულფასოვნად მღანია, ესირცხვიღება ვინმეს გაენღოს, ამიტომ წეუნ მოეჭმრათა და ანონიმურბა გვიხოვა.

ჯიღეღ ერთი ბარათი, ღღი გულისტკიოღიღი დაწერილი. რა სტეჯა ჯაღს, 25 წლის მშეწინეღ არსებთ, რომელიც სიყვარულით გათხოვღა. მიხეღა მღიდარ, ბეღნიერი ოჯახში, ჯაღი ღღესიყრთა და ანეზიერებს. უკვე ჰყავს შვილი, მის თვაღში კი ფაზი არავერს აქვს, თითქოს სხვა ჯაღი ჯაუსახეღა სეღა.

აი, რას გეწერს იგი: საქირწინო მოგზაურობიღან მეუღლის ოჯახში დაბერუნდი, საღაც სინარულით და ზარწეღით შეგვეგებენ მძობლები და ახლობლები. ნეშთის მშეწინეღი სიამეუნელი თთახი ვარღსიყვრეღით იყო ვაწწობილი. ბეღნიერი და განბარებელი ვიყვი. მაგრამ რას წარმთეღეღეღი თუ კარს მოყვარეღებულე ღღადმილი ვიყვეღი ნეშს კენებას აფეღსირებღა და შორე ღღღის მთიხეღა. ნეშელ რატიმ კანსოღი, ცეღი სინბარი ხომ არ ნახეღ, შორეღ დამეღს, ჯაღს კატეკორიულად მოეხოვეღ თაღი შეეკეღებნა სეწინა სიხელოვისხავან. მძეწი, ან თქმა უნღა, დავეღებულე შეშინებელი ვიყვი. მეკრან, ღღადმილი ცეღე კარბან თუ ჯიდარეღებულე და ვეღღავეღის ისმენღა. ეს კომეღეღეღაღა მექეღა.

ამის შეშეღეღ ჯაღი ანორგანზითი დაღადღა, რასეღ მოეკეღ მძიმე ნერიუზო.

ეს თქმა კარგა ხანს ტბუღადეღებულე თუ, ლღაარეღობდენ ამხე, რომ არა აქეღი ვეღღი, ჯიდრღა ინტერესებთ, ჯიდრღა

სიყვარული და არ ლღაარეღობდენ მთავარეღ – ეს თუ დღავეღი.

ჯიღეღ ერთი დღორეღუნული 28 წლის ჯაღი. მას თავის მოეღღა უნღა. ჯაღი სავეღეღრობს. შერ რა ჯაღი ხარ, კუნძი-ეთი ღღებარ ლოგინში, ასეღი ჰარწინიერი არ მაქმყოფიღებღს, სხეღან უნღა წავიღეღო. აშკარაღა, ჯაღი დაღავეღებულა ანორგანზითი.

ამის თავისი მძეწი აქვს. ჯირწინების პირვეღ დამეს, ეაქმა ვერ მთითინა და ჯაღს მძიმეღ დამამსოვრა თავისი ქევეღა. დამცირებელი და ფეზიერი ტეჯიღებთი მესწეზებული ჯაღი სამი ღღე ტორიღა, შერე კი სავეღეღროღი ადამიანი შეწინღა, მის მძიმარი გულერიღი გახღა. ერთი წელიწადი იტანჯეღა. ჯაღი თავის დანამაულს ვერ ზეღებს და ექვიანობს. ჯაღი არავის უმხელს წუხიღს, რთიღეღ პრობლემა არ გაღაწეღება.

ფრიღიღული ჯაღი, ცივე ჯაღი, უღღებთი ჯაღი – ეს თქმა არ არის სასიამოვნო განსაჯეღი. მაღავეღ ან არ იციან ამ სატეჯივარის შესახებ. სექსუღული ურთიერობა მხოლოდ მოვალეობის მიხეღს ემსეჯეღება და წვეღი ნელ-ნელა მიეკეღს ფსიქოფიზიკურ დანაბრებაღღეღ.

სატეჯივარის დამღეღა საქმეს არ შეეღის. აუციღებულა ასეთმა წეღიღმა მძიმართის ექიმ-სექსოლოგს და რაც უფრო აღეღ გაღაწევეღს, მთი უკეფის შეღებს მიიღებს.

წეუნ სამეღღინი ლიტერატურიღან მოიღეღეღიღთი რამეღინი ამავსე, წარმოდგენა რომ გეკონღეს ამ დაღავეღების შესახებ.

თურმე მხოფიღითი მრავალი ჯაღი იტანჯება სესიობრივი გულეღობაში ანუ ფრიღეღულობით.

სექსიოლისტების განმარტებით, ფრიღეღულობაში ანუ სესიობრივი გულეღობაში იეღღისმსება ანორგანზია, რომელიც განპირობებულა ჯაღის უქნარობით, განიცადღის ორგანზი.

გამობატეღობის მძივეღთი მეღღოსებთი, განსხევეკეღენ ანორგანზობის სამ ნახეს. როცა ორგანზი არ ღღება, თურეღ სესიობრივი აქტის თან ახლავს არგანზი; როცა სესიობრივი აქტი მიმდინარეობს გულეღრიღად და საიმოუნების შეგრწნებას არ იწევეღს, ჯაღი არ არის შემზღადებელი ინტემისთვის, სხვა სავეღეღრობის არის დღავეღებულე და, როცა სესიობრივი აქტი უმსოფნიოღა, შემაწეზებეღიღა, იწევეღს ზინღს და ჯაღი (ციღიღობს თაღი ბარიღს ჯაღრან სახელოვეღს.

ტიპიური მამბე და ნოდვა მამბე

ალახინაზია, რომ ორგანოს განცდის უნარი ვეღვა ქალს ერთხანად არ უნაირდება. ზოგიერთებში იგი ამოვლინდება ქორწინებიდან რამდენიმე თვის წლის ან მშობიარობის შემდეგ.

სამიდიანი ლიტერატურის მონაცემები ქალებში, რომლებიც გათხოვდნენ 20 წლიან ფრთხილდობა ორჯერ მეტა იმითავე შედარებით, რომლებიც 30 წლის შემდეგ გათხოვდნენ.

ქალზე მამაკაცისგან განსხვავებით, უფრო მეტად მოქმედებს გარეუმი ფაქტორები. მაგალითად, მთავალიანზე ფიქრი, ტელეფონის ზარი, ლიბინის ტრიალი, თოხაში მძინარე ბავშვები, მეორე ოთახში ვიდავის ყოფნა, ყოველივე ამან შესაძლებელია შეაჩეროს ორგანოში. პირველი დამის უხეშობამ მამაკაცის მხრიდან შეიძლება მძიმე მიპროვოცირება დატოვოს ქალში და ფრთხილდობის მიხედვით იქცეს.

აღრე, ტრადიციული უფროსები აფრთხილებდნენ ხოლმე მექორწინებებს, რომ არ დაეშვათ უხეშობა, ალკოჰოლის მიღება, რადგან იცნდნენ, რომ თუ პირველი უთითობია, პირველი კონტრაცეტი გაფუჭდა, აღდგენა მძლეა.

სოციოლოგიურმა გამოკითხვებმა აჩვენა, რომ მშობლები არ ესაბურებიან მონარდებს სექსუალურ საუბრებზე. სინკვირულად მიიჩნევენ, ის საერთოდ არ თვლიან საჭირო ამ თუ მანუ შეილების ინფორმირებას.

იმსება კიბოზე, მამ კინაა პასუხისმგებელი ჩვენი მომავალი წვეოლები ოჯახისათვის მომზადებაში. იმ კიბოებებსა და პრობლემებზე, რომლებზეც პასუხს ახალგაზრდები ჩვენგან ვერ იღებენ, ეძებენ ინტერნეტებში, პორნოგრაფიულ ტელევიზიებში. საშუალოდ, იქიდან სწორ მიმართულებებს და დარჩევას ვერ იღებენ და ესა თაობათა სექსუალური პრობლემამ, რაც, რო შემოხვევებში, იწყებს ფრთხილდობას. იმპორტუნაის და მთელ რიგ სხვა არასასიამოვნო გადახრებს.

პრობლემად მართლაც რთულია, დროაღორე რუპქვითა სპეციალისტების რჩევების მიწოდებით დახმარება ქალებს. რასაკვირველია დიაცავს ანონიმურობის და სწორ გზაზე დაყენების მათ.

P.S. ახლახან რუსულ პრესაში გამოჩნდა ცნობა, რომ ფრთხილდობი ქალების დასახმარებლად ამერიკის შეერთებულ შტატებში უკვე არსებობს უნიკალური საშუალება — კონსტიტუციური კრემი. ვფიქრობთ, რუსულ ინფორმაციას ჩვენც მოვიპოვებთ და მივაწვდით მკითხველს.

ენების კვირა იდგა. თანამაზარეებს დავეკითხე მათ ბიკოსმედიცინო სფეროს მოდელურა ერთმა ჯგუფმა გადავწყვიტეთ, და წერილობით მივეკითხა სრულიად საქართველოსთვის...

ჩვენი სატყეარო მუცლადმყოფი პაწია არსებობს მწარე ზეგნით იყო: ამირტა: ბუენი ამბობენ, ეს სიტყვა იმ დიდ ცოდვას ნიღბავს, რაც მასში დგახს: ჩემიომცხვარობადა და შეიღობიწყვებას. მე კი მზარავს და გულწრფელად გეტყვით, გაგვირვიან არ სიტყვა ამბობრებას და დღეურას. წერილობით დაიბეჭდა და გამოხმუერებაც მოჰყვა.

არავისი განთქობა არ ვგვხვრდა, არავისი გადავლა, ან იმის თქმა, ის ჩვენზე ცუდი არის-თქო... ურალიოდ, ჩვენი დრმა ჩრქნითა და მორქალებული აზრით, ვგოუნდა დღეის განგებით მივიდა ის დრო, როცა უნდა დაფიქრდეთ იმ სულაურ-ზნობრივ ფასეულობებზე, თვინებრ რომელთა, ჩვენ დგანს ვერ უფრადებთ ყოვლადწმინდა დვითისმბობაზე, თვინებრ რომელთა ვერ შეიზღებთ ქრთველ, ანუ ქრისტიან მართლმადიდებელზე — უღდაკაცებად და მამაკაცებად, თვინებრ რომელთა დაიკვირება ჩვენს წინაშე დღეის სასუფველის კარებში...

მიდით, ერთად ვიფიქროთ, ერთად დავგვეთ, ერთად ვილოცოთ, ჩემო ქართველებო რასაც ვჭვბობ ვაგუჭავთ, თემის თავისებურ გაგრძელება მივინჯვით.

ფიქრი იმპროვიზი, რომელსაც მინიაზიურის სახე აქვს

ფანჯარასთან იდგა და ეზოს გადაკვირებდა. მზიანი დღე არ ახალისებდა. მზის სხივებს არ შეეშლით მისი სულის დრუბლები გააჩნდა. მასზე ფიქრი არ ასვენებდა.

რისი შეეშინდა, სიმწელეთა განა?! ან იქნებ... რატომ?! ახლა ზომ გულში ყოველბოდა ნაკრული ცხელა პალელი სიმბრალეში ჩაგნიღვ უხასიაობას ჰკავს წარსულში დაფიქრებლობითა და გულგრილობით ჩაგნიღვთ ცოდვა: გამოფხიზლებასა სხეტიც და დაუბრბობით — ვერაფრებს შეცვლი. ვველაფროს პაიბითაია, ვიდრე გხურავს: აღარ იქნება უბოლო — ჩელოს სურთ გალიბრებულ ხანძრის ცივი დამებში, არც გასარტეხი საფენებში, არც ახალბოილის ტბალოვ ქვლიბინით და სააბრე, ტრბრედელდებით, არც დამტყრეული ჭურჭლები, არც საღვარევებით მოთუზნული სხეც. არაფერი აღარ იქნება...

არ გეტყვია მისი ავადმყოფობის გამო შეშლილი სახე, ვოველ წუთის არ შეაბეს მის ცხელ მოვლს შენს ბაგეებს, სხეცმ თუ დაუწყია. მის ნაცვლად არავან გეტყვას: „აღდგოე!“ მისი ხმა ზომ სრულებით არა ჰკავს პირველი შეაღის ხმას, თვალბები კი სულ მთლად შენი აქვს.

აღარაფერი აღარ იქნება, ვველაფერს შენა გადაწყვეტილებამ და „აპარტა ვინცელი ვოთარბა ჩაწევა“ დაუხვა წერტილი. „ამანაღვლიან“ გათრულებების გარეშე ჩაიარა. ნაშკა ვველაფერს წესრბოვა.

მხოლოდ მენს სულში დარჩა ტრბლობა. აა, მისი მორჩენა კი მწყლია. თუქვა შენ თითქმის დარწმუნებულად კი ხარ, რომ ექიმისა მხოლოდ შენ სხეულის რადიკალ მცირე ნაწილი ამოგატარა. ააა, ნავშებს ზომ არ უწოდებ მას?! ეს აზრი გამწვიდებს და ის შენი

სულის ტრბლობაც საკეთარი ფანტაზიის ნაყოფი გახლავი მხოლოდ! გული კი ტკივილი-საგან იწერება...

საათმა მიმედ დარეკა. გამოფხიზლდა. რა დრო გასულა: სადგავა სკოლიდან უფროსი ვაგო დაბრუნდა.

ეს კა დაშეშობა, თავისთვის ახალაბა-რავა ქალმა. მართლაც, თავის ერთადერთი გაცხიბის ამ ბოლო დროის რატობად უფროსის გაცხიბის...

ისევ ფიქრი (მეორე), რომელსაც ისევ მინიაზიურის სახე მიიღო

ჯერ კიდევ ახალგაზრდა ვთქმოდა. სიცოცხლეთ ტრბობის სურველით სავსე ყოზიბედად უწობიოვებდი. სწეულებამ საწოლს მასთან მიაჯვრება, კიდევ ბუერი რამის გაკე-ტებას რომ ამარბობდა.

ფიქრი არც აგი. იყო ბურუსი.

მერე, როცა სულმა სხეული დატოვა, მან იმდენი მან ნახა... ორი პაპარტა უცნობი ბოტუნეც დანახა. პაბრბამთ თვალბები უტყე-მარდნდა და ამ მზერათა იგო რადაც უზენაური და საწნელი!

ეს მისი შეიღებოთ იყენენ! შეიღებოთ, რომლებიც არ უშვია...

ლოცვა, დაკანაპული თანამედროვე იიავე

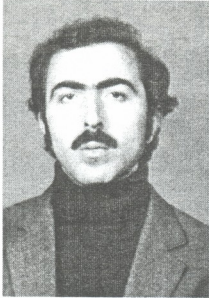
თურმე არსებობს თანამედროვე იყავიც. არ კვიც, ვინ ქმნის?! ან მე სად ამოვიკეთებ?! ალაბთ ინტერვიუბე...

ვერბა, ვერ იბოვა პასუხი. ვერც სახუ-ალეება რამე დაგვიდგინდა ამოვღებულ მოძალდე ბული კავებში. „მომავალი ჩვენია“ — ჩამეძინოდა ვერბი, მკვამდა ხმა იყავ იკარე-ბოდა... საშუელი არ არის, არ არის... „სე-ორებდა გული... მიქის ბატკას სცივემ და სინესტეც ავრბინიანა, რომ მუზგებულ იდგა. მზერა მართლბა ცეცხლის ალმა მიიტატეც, კუთხობს კანდელაბან რომ მოვიდოდ სი-მწეფდით, თადაჯერებოთ, თაფმბლიად... ბა-გვებმა ჩურწრელი იწყებს: თაფლო, ნეთუ მი-გვატავო? უფალო ღმერთო, ნეთუ დაიცივექ ქვევანა ჩვენ? რას ვხედავთ იმგვეც: გა-რვევინებლას, ურწმუნებლას, უღმერთობას, სი-დატაკეს, სისხსტეც, მკავითაბების ხობრე-ბის წესად ქმნულ კორუფციას, ნარკომა-ნიას, პროსტრუციას? ოჯახებს გვიკარე-ბენ, ქვიას ვეობლწვენენ, შეიღებს ვეი-ოდან მიწობიანს მამეულქებან... მძებს მი-წურთობა ჯერწევათ, ღლებს — შეძავებია უცხო მიწაზე. მამბა — ქანქვლებივცეც გა-ურბობით თვლი, დღებებს — არბეშეშ-ტრბლას-თვლებიქენ. და ვველას ეროდა „იორბის ხბო“ შეგვარბება ჩემი ცრფეებისა ვამ... ქრისტე მაცხოვრო, ჩვენითვის ჯავრცემის და-მომწელო, ვვევდრებო, აღდგელები სამშო-ბოლო-გადიდელი, ნამუს-დაკარგული, ყოვა — შერგებოთ, უფალო ღმერთო, ვვევდრებო, ვამოგეგზავენე პატროსინა, განიაღვლებო, განიკავებო სიხვარობის სიხვარობით ანე-ბული ხელსუფალბი და ერისკაცენ, რომე-ლნიც იხსნიან ჩვენს დაქვეულ ქვევანა...

ნეტავ, პასუხი სადგან ემსა?! არა, კი არ ემსა, მუც ვეღვლიან ამოვიდა, არც ამო-სულა, იქმეა გულში გატურებია: „მე ვოველ-ლთვის გავგზავნიდი ანუც ადამიანებს, მაგან თქვენ ამირტობით მოწყვეტოთ ისინა“.

ალბათ ის მლოცველი ქართველი თუ იყო.

ვასტანან ახალბამ

გზალ შენსკან

როგორც წყალი უფანთობი,
 როგორც მწელიში სანთელი
 გულის აბრახს შენს გულთან მოსვლის
 ნაში ამდღევანდელი...
 შენთვის ვცრივუ სისხამ ფილის
 ეს ვარდები ნითელი...
 უფრო მათობს მილოდიანი
 ღამის ამღამინდელის!..

საშუპნიდან საშუპნაში

ჩვენ ისევ შევხვდებით... -
 ჩვენს ძველ ზღებთან,
 ჩვენს ნაცვრის სესთან ისევ მივდივით...
 იმ შობის
 ოფენდარ რომ გვალაღნდა,
 კვლავ მოვიმწვივით სხივი მერნედი...
 ფლადან მეფს ვერ დავემფურნით
 ზოგჯერ რომ შზარავდა სუსხით
 ზამთარების,
 რაკლა ღირსსეო ამ ეროგულენის
 და ახდენილი ამ მონატრების!..
 არ ვუვფერი -
 კვლავერ ვირთ თუ მომასეცს,
 ნაცვრათა კვლავერ ველი ახდენას...
 რა ვუყოთ, სშირად მაღალამს
 რომ მამამეცს,
 იმ თავლის ვალის გადასახდელავ?!
 ..

გახსენება ნისლიან ღამით

გიორბდა მარტი და ღღინე თოვდა
 და თოვლის ერთოდა ყვავილი ცუემლის
 და შენს თვალენში საყარლაფ თროდა
 წყელი თბილი და კამკამა წრემლი...
 რამდენი მარტი ქარს გაჰყვა მერე...
 რამდენი ფლქი წრემლინდა განდა...
 ერთი ვერ ვნახე იმგვარი ჯერან
 თოვლის და ცუემლის ყვავილი...
 მარდნა...
 აღარ იმგვარად ღამაში წრემლი
 არ დასწენია არავის თვალენს...
 ..

ნეს ავეწერ ასლა
 დაინდული მზერიოთ
 და დამინდული
 დამქერის
 რით
 მთავარერ...

იხილი ჯახუა

გალე გავოვა პობე იხილი ჯახუას ჳიზნი
 „სიყვარულის საშუპნა“. გოვაჳჳოში
 რამდენიმე ლჳქს მოგასვლი ჳიზნიდან

გაცილვა

(ფანტაზია)
 ... მივფივარ
 მაგრამ ანუ ნასვლა
 როგორ არ მინდა!..
 როგორ არ მინდა,
 შენი წრემლი ვალად დამეფოს...
 ყველა ცკიელი
 მეროდებმა თუშუა თავიდან,
 ყოფნა კი
 არ მსურს
 განმეორდეს უერთმანეთოდ!..

ამაოდ მეილი...
 ვუკანასოფეს ვერ დავმრუნდებ...
 მაინერ,
 ო, მაინერ,
 როგორ იქნა!.. -
 გულზე მომეშვა...
 მთენმა
 უსიკვლოდ მოიხადეს
 თეთრი ქუფი
 და გამაქრეს
 მონატრებულ სიმეფროკეში...
 ..

სონეტი

სიყვარულისგან ვინერ მოელის
 სულის მშვიდობანს,
 უშფოთველობანს, ცხილი ძილ-სიზმარენს
 ვინერ მოელის,
 აღლაღად ვუცყვი: ამოა თე ყოველი,
 ვით ქარისათვის აღმოფრულ
 თვის მინდობა!..
 ხანმრებს აგზენუნ გულთან გულის
 სიხალკევი,
 როერ ორივე აზრგებულ სისხლში
 მიტოჰავს...
 მამინ სულ-ხორენერ ჰეკს ჳინენით
 სავე კიფიანს
 და ყველა ჳინი აზაკუფის არის
 მოსოვლი!..
 პირველი დღიდანვე გულთა ჩვენთა
 ერთუროს მინდობანს,
 დღემფე რომაა ეროგულენის
 შექთამოველი,
 ხამს კვლავ ვარიფით სოფლის ჳორი,
 შური, ფლიფობან,
 მომნამოვად ევთა სათავა მინეც
 რომელოერ...
 სიმნრით ნაზარდი, ყველა რენენში
 გამონრთობლი,
 ეს სიყვარული ღვთის მადლს გჳჳავდეს
 კვლავ მინდობლი!..

გვიანი გზავრობა

მივფივარ შენსკენ
 და მისხარია,
 შინ რომ დამხვდები, თბილი
 სარეწლოში!..
 ესაა ჩვენი თბილი გალია,
 ვერასოფეს რომ ვერ გჳჳაქრეთ...
 ვერ გჳჳაქრეთო,
 ვიდრე თბილია
 და სავე გულერ მზით და მერნეზლინით
 და სიყვარულით დატმობლია
 მონატრებლი ეს სარეწლი...
 ვიერწელი შენთვის,
 ჩემი ვალია
 და მას მოვიხდი, თუკი შევძელი...
 ოლონდ სული თბილი გჳჳონდეს გალია,
 სული სანატრელი - ეს სარეწლი...
 ეს გული ხომ კვლავ
 შენი მთვარლია
 და მას შენერ ვერ როს ვერ გააქრევი,
 ღამეს უთვაროს, ღამეს მოვარინს
 ვიდრე მზით გვაბრახს ეს სარეწლი...
 ეს -
 პურაქელ ვარსკვლახალიანს
 და მინას - შემუკლს ათას ენქლით,
 ათავაქერ ვუცყვი, რომ მისხარია
 კვლავმომლოდენე ეს სარეწლი!..
 იყამ ლექსებით
 დოს ფლეგამელი
 გულის საყვარელი გულთან მიშვედა!..
 ერთხელი გემოლი ეს სარეწლი
 - არასოფეს რომ არ აიშლენას!..
 ..

სად გვიჩქარება...

მიგვიხლოვდა ვერწლის ქორნილიერ...
 ამეღრა სისოვა შორი აპრილის...
 არ მოვალ მე იქ ჩამობინძლი...
 ეს მოლოდინერ ცუემა თაფლივით...
 ნერს ქჩა-ქჩა გული მოწლილი
 ლექსენს და ვანებ მენთვის
 დასტენა...
 და სუსტი მერდერ, ერთხელი მონვლილი,
 ფლითელე უფრო მეტად ფხადენა...
 ჳერ პრე გული მეკვს რენსტამოწლილი
 და კვლავ ახარენს დოლა მოიგნით...
 ნუსელი შენს პირველ კონს ვკურნიდი
 (თუ ეს რეფდა - მეჰაკენა!..
 რა ვარსკვლავთ ისხამს ეს ფალირევილი
 რა და მერ თვალი კვლავ რეფ
 გამინბის...
 აპრილი ჩვენი ვერწლის ქორნილის
 მოდის და არ მსურს, შევხვეფთ
 ღარინნი...
 * * *

ვიდრე გულის ვინმე ჰეკს საკონრელი,
 რის მსუხარენა, რა მსუხარენა!..
 იქ, შორს, ოქროსერ გვიხობს ქორნილი!..
 მასერ გავვიხდი, სად გვეჩქარება!..
 ..

ჩვენი შორეული ახლოვლება

● მანანა და ჩიორა თაქთაქიშვილები

● მანანა თაქთაქიშვილი

● თომო თაქთაქიშვილი სამშობლოში

თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში 2001 წლის ოქტომბერში „ტექნუს ტაისის“ პროგრამით ჩატარდა კონკრეტი იურიდიული ფაკულტეტის სტუდენტებისათვის.

ამ პროგრამის რამდენიმე სტუდენტთან მივდივართ. ერთი მათგანია მანანა და ჩიორა თაქთაქიშვილები. მანანა და ჩიორა თაქთაქიშვილები ერთი სასწავლო წლის მიძღვნილი პარონი სწავლის გასაგრძელებლად იურიდიულ ფაკულტეტზე მოხვედრილი უნივერსიტეტ „პარონი“ 8 სენდონში (სიბონის უნივერსიტეტის ჩუბდმეტ განმტობებთან ერთ-ერთში), სადაც ყველა პირობა შექმნილი თავისუფალი პროგრამისა და ცოდნის მაქსიმალური მიღებისათვის. ჩვენს განმტობებში იყო კომპიუტერული ცენტრები, მდიდარი სამეცნიერო ბიბლიოთეკები, ვისმენდრი ცნობილი პროფესორების ლექციების ჩვენს მიერ არსებულ იურიდიულ დისციპლინებში.

თუ სტუდენტის შეფასების ოქქულიანი სისტემა. ისინი, ვისაც შეფასებენ 15 ქულაზე მეტით, წარჩინებული სტუდენტები. მე ავირე 18 საგანი იურიდიულ ფაკულტეტის წლის განმტობობაში. ეს ძირითადი ის დისციპლინები გახლდათ, რომელთა სრულყოფილი შესწავლის საშუალება ჩვენთან არ არის. ჩემთვის განსაკუთრებით საინტერესო იყო: ადმინისტრაციული სამართალი, სამართლის ფილოსოფია და ადამიანის უფლებები. სწავლების უსრულყოფილებმა შეიღობა, რომელსაც უცხოელი სტუდენტების მიმართ იყენებს პროფესორი, შესაძლებლობა მოგვეტეხეჩალებლად გვესახელებინა თავი. თვრამეტევე დისციპლინაში შეეკელი 16,17,18 ქულებით შეფასების მოპოვება, რასაც ჩემს ჩაივლის წინებში (რომელსაც წინაგეს ნამდვილად ვერ ვუწოდებთ ფორმაცისა და მოცულობის გამო) თითოეული პროფესორის მიერ ჩემი დახასიათებაც ახლავს იმის შესახებ, თუ როგორ და რა მასშტაბით შეეძლო ამა თუ იმ დისციპლინაში ცოდნის მოპოვება.

რაც შეეხება პარონს - „ევროპის დელექტაქსი“, ჩვენ ბევრი რამ ვესმენა პარონზე და ბევრიც გვინახავს კონფორმზე. მაგრამ პარონის ხილვა სულ სხვა რამ არის. ლუკრა, ვერსალი, ნორტდამი, ეიფელი ცხოვრებაში ერთხელ მაინც უნდა ნახოს ადამიანმა. ვეკლაზე დიდი დირექტულები კი ის ადამიანებია, ანუ სხვადასხვა ქვეყნიდან პარონში სასწავლებლად ჩამოსული ჩვენი შეგობრები, რომლებთან ურთიერთობამაც საიცრად გავგვიძიდრა.

განსაკუთრებით მინდა აღვნიშნო პარონელი ქართველების ხიბით და ყურადღება, რასაც ისინი ჩვენს მიმართ იქნენ. მათგან, როდესაც ხელები უახლოეს სისხლთ ნათესავს, რომელიც თა-

ვისი დაბლების ადგილით, ცხოვრების წესითა და მენტალიტეტით ნამდვილი პარონელია. მაგრამ გენეტით სუვითა პარონელი - თავადის ქალი. მე მხედველობაში მეგეს მამაჩემის ბაბაშვილის შვილი, ქალბატონი მანანა თაქთაქიშვილი.

გამოგვივლით, სულაც არ ვაპირებდი თქვენი ყურადღება ჩემი პარონზე გამგებარების პერაქტებზე მიმეყურა, რომ არა ჩემთვის მანამდე უცნობი ნათესავი, რომელიც მისგან დამოუკიდებელი მიხეზებით გახლავთ პარონელი. გაცნობისთანვე კი არ მოგვეწონა, არამედ შეგვიყვარდა ერთმანეთი. დღმა თანამ, რასაც დაქირავებულ ბანაში ვიხიდი, იმდენად შეაწუხა ქალბატონი მანანა, რომ ჩემდმინე ხნის შემდეგ, საცვაილად ჩვენიის გარემონტებულ თავის ბანაში ვასო და გამას ქუჩაზე, მე და ჩემი შეგობარი გიორგი (რა თქმა უნდა, უსავიღილად) გადავკვივანა და ერთი წუთითაც არ გვეკლებდა ყურადღებას. ვეატარებდა მჭირადიბრებულ კონცერტებსა და სხვადასხვა ღონისძიებებზე, სადაც ჩვენი გამოზოგილი სტამენდით არ შეგვექლო მოხედრა.

მანანა თაქთაქიშვილის ბაბუა - ილია საქართველოში ცნობილი პროფესორი იყო. განაილება შეეცარბაში მოიღობი. საქართველოში 1924 წლის ცნობილი მოქვინების უსუვლო მონაწილე იყო, ქაქუცა ხოლოვაშვილიან მეგობრობდა, რის გამოც არ დავლებია „ჩეკას“ ჯურდომლებში ჯდობა. მეტების საპრობობლებში მიხედ დავადა. ზოგჯერ „ჩეკამაც“ იყვინთ გული-სხმეირი ადამიანები და ერთმა მათგანმა - მოქვინმა კოტე ქიდავიშვილმა მოახერხა და გათავისუფლდა ილია თაქთაქიშვილი. მას სამი ვაჟი ჰყავდა: შოთა, რომელიც ვენევაში შეეხება, თემური - მანანას მამა და დავითი, პროფესორი, რომელიც თბილისში ცხოვრობს.

ილია თაქთაქიშვილის გათავისუფლების შემდეგ, ფარულად მაინც უოვადიფალებდნენ, გასაქმის არ აძლევდნენ და დეკონდნენ. მისი ვაჟებისათვის დაზღურული აღმონდა უნივერსიტეტის კარები. ილია იძულებული გახდა 1929 წელს პარონში გაეგებუნა სასწავლებლად ორი უფროსი ვაჟი - შოთა და თემური.

პარონში ბიჭები ცხოვრობდნენ სოღავო ზალდასტანიშვილის (გვიჯი ზალდასტანიშვილის მამა) ოჯახში. მათ იმ მიღების უმაღლესი განათლება, მაგრამ საშობობლოში ვეღარ დაბრუნდნენ (საპქოვისა და უცხოეთის შორის რეინის ფრად დავსქა!)

თქმო პარონში დავიგებდა. ცოლად შეიითი უღამაზები ქართველი ქალბატონი მზია გეზუვა - ცნობილი თურისტის, საქართველოს ნაციონალურ-დემოკრატული პარტის ერთ-ერთი დიდარის (დამოუკე-

დებულო საქართველოს კონსტიტუციის ავტორი) – გიორგი გვაზავის ასული. პარლამენტი ბატონმა გიორგიმ ფრანგულად გადათარგმნა „კეფებისტაოსანი“ (პროზაულად) – L'HOMME A LA PEAU DE LEOPARD. ს. კობულაძის ილუსტრაციებით (ბილი გამოცემა დაიბეჭდა პარიზში 1983 წელს).

შხიას მძა, ბატონი ვამელითც ცნობილი იურისტი, მხატვარი და ხელოვნებადამცველი, დღესაც პარიზში ცხოვრობს. რაც შეეხება თემის უფრო ძმის – შოთას იგი შიორე მსოფლიო ომის პირველ დღეებშივე დაიღუპა. შემდეგ თემურს და შხიას შეეძინათ ქალიშვილი, რომელსაც მანანა დაარქვეს. სხვათაშორის, თემურის უძეცროსმა ძმამ – დავითმა, რომელც თბილისში ცხოვრობდა და ძმის არსებობის შესახებაც კი არაფერი იცნობდა მაშინ, თავის ქალიშვილსაც მანანა დაარქვა...

თემურ თაქთაქიშვილი 1966 წელს დიდი წვადებისა და ძალისხმევის შემდეგ ეწვია თავის სამშობლოს, მოხუც დედას და ძმას. სამი თვის განმავლობაში ესიყვარულებოდნენ ერთმანეთს. შვილის პარიზში წასვლისთანავე გარდაიცვალა მისი დედა. თემური კი 1992 წელს პარიზში გარდაიცვალა. ამ ორი წლის წინ კი მისი მეუღლე – შხია გვაზავაც გადავიდა მარადისობაში. მისი და დედადამისის წვადობით, პარიზელი მანანა (მართალია ფრანგული პროზისისტი, მაგრამ მანაც) ქართულად შეტყვევებს. მანანას პარიზში საყვარელი ბიძა და მრავალი მეგობარი ჰყავს, მაგრამ თავდაუწყებით უყვარს თავისი ისტორიული სამშობლო და ოცნებაობს აქ ჩამოსვლაზე. იქ ჩახული ქართველებს კი თავს ევლება და ეფერება.

ძალიან მინდოდა თქვენთვის გამეცნო მანანა თაქთაქიშვილი, რაშიც ამ პატარა წერილიან ერთად ეს სურათებიც დაგეხმარებათ.

P.S. წერილი უკვე გამზადებული იყო დასაბეჭდად, როდესაც საფრანგეთის საელჩოდან შემატყობინეს, რომ კიდევ ერთი წლით დაბინძვანა სტაჟინდია პარიზის სენ-დენის უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის მაგისტრატურაში სწავლის გასაგრძელებლად.

განსაკუთრებით სასიხარულო ის გახლდათ, რომ ჩემთვის სწორედ იმ უნივერსიტეტმა იზრუნა, სადაც ერთი წლის განმავლობაში ვუყვებოდნენ იურისპროფესორს. მათ წარუდგინეს ჩემი კანდიდატურა თავიანთ საელჩოს საქართველოში და ჩამრიცხეს ვასტრატურაში. დიდი მადლობა მინდა გადავუხადო ჩემს პროფესორებს, რომელთა რეკომენდაციებმაც საშუალება მომცეს განაგრძო სწავლა პარიზში, ოქტომბრიდან და, რაც ჩემთვის არანაკლებ მნიშვნელოვანია, ისევე შევხვე ჩემს შორეულ ახლობლებს – ქალბატონ მანანა თაქთაქიშვილს, ბატონ ვამელით გვაზავას.

სიცოცხლის მანია

მხატვარი ცინზრა ტინრაძე

მწერალი №... მოვიკითხობო: კოპენჰაგენში, პორტთან ახლოს არის ქუჩა, რომელსაც ვესტერგოლილი ჰქვია: ახალი და უკაცრიელი ბულვარი ცოცხალბეობითა და ფანრებით. ზაფხულში აქ საერთოდ გამველებს ვერ ნახავთ.

გუშინ საღამოს სწორედ ამ ქუჩაზე შემემთხვა ეს ამბავი: ტრიტურაზე აღმაღამდა დავდიოდა და მოულოდნელად ჩემს წინ ქალი დავინახე. ირავილი ჩვენს გარდა არავინ იყო. ფანრები ენთო, მაგრამ მანაც საკმაოდ ბნელიოდა და ქალის სახეს ვერ ვხედავდი. ვიფიქრე, რომ იგი ჩვეულებრივი ღამის ქალი იქნებოდა. ამასობაში მივეახლოვდი კიდევ მას. ქუჩის ბოლოში რომ გავიქე, ისევე შემოვტრიალდი და უკან დაებრუნდი. ქალსაც შემობრუნდა. ისევე ახლოს აღმოვჩნდი მასთან, ვიფიქრე, რომ ეიღაცას ევლიდებოდა და გადავწყვიტე შენახა, ვინ მოვიდოდა.

შესამედ რომ მივეახლოვდი, ქული მოვიხადე და გამოველაპარაკე: – საღამო მშვიდობისა! ვინმეს ევლიდებით?

როგორც შევატყვე, ჩემთან ყოფნის წინააღმდეგე არ იყო. მადლობა მოთხრა და, სხვათა შორის თქვა, რომ არავის ევლიდებოდა: უბრალოდ სვირინობდა, რადგან სიწყნარე იყო.

ვევრდებოდნენ მივდიოდი და უწინმწელო თემებზე ვსაუბრობდით. ძეღავი შემოვახვე.

– არა, გამელობოთ, – მიამხუნა და თავი გაიქნია. ჩემთვის იქ სიარული არც ისე სასიამოვნო იყო, რადგან ქალის სახეს ვერ ვხედავდი. ახანთი აუანთი და საათის დახვედ: შემდეგ ახანთი აუწიე და სახეზე მივანათი.

- ათი ნახევარია, - თქვი.

ქალი აჯანჯალდა; ამით ვისარგებლე და კუთხარი: -
 თქვი, რა გინდათ, რამე დაკლით? „ტილოში“ ან
 „ნაკიონალში“ წავიდეთ.

- თქვენც კარგად ხედავთ, ასე ვერსად წამოვალ, -
 მიპასუხა და მამინდა შეუნიშნა, რომ ქალი გრძელი სა-
 მლოვიოვარი პირბადით იყო; პატრება ვიხებდა და სიხე-
 ლანს დაუბარებდა. იქიდან გამომდინარე, თუ როგორ მო-
 ისმინა ჩემი მობოდიშება, დავრწმუნდი, რომ ის ჩვეულე-
 ბრივი სადამოს მოხეტიალე ქალი არ იყო.

- მომიდეთ ხელი, - კვლავ გაუგებოვ, - ცოტა
 გათბებით.

ამჯერად არ იუარა.
 რამდენჯერმე ავიარ-ჩავიარეთ. ქალმა მთხოვა, საათი
 კიდევ ერთხელ შენახა.

- ათი საათია, - ვუთხარი და ვკითხე, სად ცხოვრო-
 ბდა.

- „გამლე ქუნგვევზე“ - მიპასუხა.
 გაგაჩერე და ვკითხე:
 - შემოვალა ჭიჭიარამდე გამოვყვით?
 - არა, - მიპასუხა. ვერ გამოძევებით... თქვენ ხომ
 ბრედვებადმე ცხოვრობთ? -
 - საიდან იცით? - ვკითხე გაკვირებულმა.
 - მე ვიცი, ვინცა ხართ, - მიპასუხა.
 გაჩნდით. განათვლულ ქუჩებში ხელისებღავრილები
 მივლითით და ჩქარა მოძრაობისაგან მისი უკული ფრი-
 ალებდა.

- ჩქარა წავიდეთ, - მთხოვა.
 „გამლე ქუნგვევზე“, თავის ჭიჭიართან მომბრუნდა,
 თითქოს მადლობის თქმა უნდოდა. ჭიჭიარი გავუღე, ნელი
 ნათიჯით შევიდა და მეც შევეყვი. ხელში ხელი მტაცა,
 არც ერთი სიტყვა არ გავთქვა.

რამდენიმე საუფიხური ავიარეთ და მეორე სართულზე
 გაეჭრდი. შესასვლელი კარი გაიღო, ხელი მომიდა და
 სასტუმრო ოთახში შემიძღვა. საათი წყნდებდა.

ქალი წამით გაჩერდა, უცერად მკლავები შემომხვია
 და აცხვებებულმა მხურვალედ მაკოცა ტუჩებში.
 დივანზე მიმოთითა და მთხოვა, დაემჯდარიყავი. შე-
 მდეგ შეუი ანთო.

ერთდროულად დაბნეულბამ და ცნობისმოყვარეობამ
 შემოიკრი. დიდი, მეტრისმეტად ლამაზად მოწყობილი ოთახი
 იყო. კარებში სხვა ოთახებში გადიოდა. ვერ გამოვო, ვინ
 იყო ეს ქალი და ვკითხე:
 - რა მშვენიერი ოთახია, აქ ცხოვრობთ?
 - დიახ, ეს ჩემი სახლია, - მიპასუხა.
 - ე.ი. თქვენს მშობლებს?
 მან გაიცინა და მიპასუხა:
 - არა, არა, მე უკვე კარგა ხანია გათხოვილი ვარ.
 ახლავე ნახათ... ზედა ტანსაცმელი გაიხადა და პირბადეც
 მოიხსნა.

- ნახათ, - კვლავ გამოვირა და გამშავებულმა მკლავ-
 ები შემომხვია.

ოცდარი-ოცდასამი წლის იქნებოდა. მარჯვენა ხე-
 ლზე ბუჭებს ატარებდა. რაც ამტკიცებდა, რომ მართლა
 გათხოვილი იყო. ლამაზს ვერ იტყობდი მასზე; ჭორფლი-
 ნან საზე პერნა და წარბებიც თითქმის არ ექნებოდა.
 მაგრამ აქ ქალმა სიცოცხლე ზობოქრობდა და ტუჩებიც
 უცნაურად ლამაზს ჰქონდა.

მინდოდა მეკითხა, რა ერქვა, სად იყო მისი ქმარი, თუ
 ჰყავდა და საერთოდ, მაინტერესებდა, ვის სახლში ვიმყოფ-
 ვყოფილი. მაგრამ, როგორც კი პირი გაიხსნა სპიანთად,
 გამშავებული ტუჩებზე დაშკონა და ცნობისმოყვარეობის
 გამოჩინა ამყარდა.

- მე ელენი მქვია, - თქვა მან. - რაიქვს ხომ არ
 ისიამოვნდით? ეს ჩემთვის მწელი არ არის. მცლოვნი
 ზარის დაერეკა. თქვენ საინტებელში შედი.

ასეც მოვექციე. სასტუმრო ოთახიდან ლამაზს სინა-
 თლე შემოდიოდა და ორი საწოლი დავანახე. ელენამ
 დარეკა და ღვინო მოითხოვა. მე გავვიწვი. როგორ შემო-
 იტანა გოგონამ ღვინო და წვიდა. ცოტა ხნის შემდეგ
 ელენი შემოვიდა საინტებელში, თურმე კარებთან მდგარა.
 მე მისევე გავიწვი, მან ერთი ამოისლუკუნა და ჩემსკენ
 გამოემართა...
 ეს გუშინ სადამოს იყო...
 შემდეგ რა მოხდა? მოითმინეთ... ამით არ დამთავრე-
 ბულა!

დღითი, ინათო თუ არა, გამოძევობა. ფარდის ორივე
 მხრიდან ღღის სინათლე შემოიჭრა. ელენაც გაივიდა,
 მძიმედ ამოიხრა და გამოიძმა. თეთრი, ხავერდოვანი მკლავ-
 ვები და მეტიხსებულ მალაღი მყერდი ჰქონდა. ჩურჩულით
 მინდოდა რაღაცის თქმა, მაგრამ ნაზი კონცით შემაწყვე-
 ტინა.

ორი საათის შემდეგ წამოვედქი. ელენიც ადგა და
 ჩაიცვა; ახლაც ისე განვიცი ამ ამბავს, როგორც სახა-
 რულ სიზმარს: პირსაბათთან ვდგავარ; ელენს რაღაც სა-
 ქმე აქვს გვერდით ოთახში და კარს აღებს. მეც ვტრი-
 ალებდი და შიგთი ვიხებდი. ღია ფანჯრებიდან ცივი
 ჰაერი ფტრება და შუა ოთახში, მაგიდაზე, კაცის გვამს
 ვხედავ კუბოში. კაცს თეთრები აცვია და რუხი წვერი
 აქვს. ზურვის ქვეშ შეერთებული მისი მუხლები ორ მოღ-
 რებულ შუშვს ჰკავს. საზე სამწინად ვყოფილი აქვს. ყვე-
 ლაფერ ამას დღის სინათლეზე ვხედავ, უხშირდ შემოვბრუ-
 ნდი, არაფერი მიიქვამს.

ელენს ჩაემოდა და წასასვლელად გამანდებელი და-
 ვებდა. ძლივს შევეციდი მის ხვეწანზე მპასუხა. თბილად
 ჩაიცვა და ჭიჭიარამდე გამოვიყვა. ხმას არ ვიღებდი. ჭიჭი-
 ართან კვლავს მიყვდნო, რომ არ დაცემულიყდა და წა-
 იწურულიყო:
 - ნახვამდის, მომივალ შეგვედრამდე.
 - ხვალამდე?
 - გამოძვლვად ვკითხე.
 - არა, ხვალ, არა.
 - რატომ?
 - მომისმინე, ძირფასო, ხვალ გასვენებაში მივდივარ.
 ნათესავი გარდამეცვალა. ახლა ხომ გაიგე?
 - ზეგ?
 - კარგი, ზეგ აქ, ჭიჭიართან შეგებდები. ნახვამდის.
 წავედ...

ვინ იყო ეს ქალი? ან გვამი? თვალწინ მიდგას მისი
 შემართული მუშტები და ტუჩების ჩამოშრებული კუთხე-
 ები, რაც ტრაგიკომიკურ იერს აძლევდა. ზეგ კი ეს ქალი
 კვლავ მე დამელოდება; კიდევ უნდა შეგებდ თუ არა?
 პირდაპირ კაფე „ბერნისისკენ“ ავიღე გემი და მისაძა-
 რთების წყნე მოითხოვე. „გამლე ქუნგვევიმდე“ რომ მი-
 ვედი, იმ სახლის ნომერი დავიხანებ და გვარი ამოვიკითხე.
 ცოტა ხანს გაჩეთებს დაველოდე და ნეკროლოგების თვა-
 ლებურება დაიწვი; იმ ქალის განცხადება პირველ რეგში
 იყო: „ქმინ ქმარი გარდაიცვალა დღეს, ხანგრძლივი ლი-
 გინად ფოფის შემდეგ, ორმოცდაცამეტე წლის“. განცხად-
 ება ორი დღის წინ იყო დაწერილი.

დიდხანს ვიჯექი და დაუსრულებლად ვფიქრობდი. კაცო,
 რომელსაც ოცდაათი წლით უცნობია ცოლი ჰყავს, სხე-
 ულდება და ერთ დღესაც კვდება.

მისი ახალგაზრდა ცოლი ეს სულს ეთქვამს...

ნორვეგიულიან თარგმან
 მადარ ტაბახმდლავშილია

რეპაზი

ამ დღეხელს, ჩამდინებულ დღით თბილისში ჩამოსული ნუცა მანჩიაშვილის სტუმრობით ატვირთი ბუმი ვიზაჟით გავახლოვი, ვეი მეხვები ამ პოპულარულ მომღვაქს, ნამდვირ სუპერჯანსუკვას და, ჩოყა დედამისს, ქაბაჯონ შიზა მალაქაიციძეს დავუხევი, მოყიბალებად მითხზა, მომბძანდით, ვისახუბით ნუცაზე, იმაზე მეტი ხა უნდა ეთქვა, ხაც მე ვიცი მასზეო.

ჩამდინებულ საათო ვუყუბებით ვიფოკუსებებს, ვისმენით ცნობით დამონებრის გამონათქვამებს ეჯობო ცნობილ იყდათიხომეტი ნღის მომღვაქსა და მსახიობზე, ჩომეცაყ დახით საზოგადოება უბჩადო გვახის გახემე ნუცად მოიხსენიებს. ქვემოთ მითხვებს შევთავაზებთ ნუცაზე ხის აზმობუნ: ეღენე მოხაზსოყა, ადა ჰუგაროვა, თიღმის ჩეიხოსიი, ჰიოიღესეიი, ბუბა ვიბაბო, მისი ჰედაგოტი ზუბად ნიყაბქ.

— ქონ შიზა, მოგებხენებო ჟურნალი „საქართველოს ქალი“ იყაბისა და ქალმისათვისა — ვისაუბროთ თქვენს იყაბზე, სადღე ნუცა ვაბზარდა.

— მითიხე წელდა ჩემი მეუღლე, საყმოდ ცნობილი მოქანდაკე ჯემალ მანჩიაშვილი აღარ არის, ჯემალმა უტყუნა, ჩემში იყაბი დიდი სიყვარულით, ამობოქრებულო ენებებით შეიქმნა, ირევენი სოხუბის თეატრის მსახიობები ვიყავით, ვასო ვუტოტამეოტომა მოქანდაკის „სულელში“ მთავარი როლი — დინა შემოთავაზა. აკვი ხორავას ჯგუფში მისი რჩეული სტუდენტო ვიყავი, დღის და დღეღმის ცალიის გარეშე მთელს შექმელი დამეწყო ცხოვრება. დიდი იყაბი გვიჩინდა, დედა თბილისში ქართული ენის ცნობილი ჰედაგოტი იყო, სოფიო ფხაბაძე, შეხანინებო ვიყავი, ვიზნაბადამიბოტერული საბი დანი დამოფოინებინ ჩემზე, ასოთივენი თვენი ჯემალის მამარიაც, მისი თამაშებრების პირველი შემფასებლები, ნამდვილი ქმნიელი ვაქცავი იყო ჩემი მეუღლე, უსიძოდ ერუდირებული, ვაბაბლებული. 11 წლის ასაკში მთელი სტენდალი ჰქონდა ვადაკითხული, მთავარი შუქზე, სოფელ მანჩიანში წაყითხა „სოფიო და შვი“.

რქუმი მირტყულავამ „საბტერიონში“ მთიამა, სერგო ზაქარიაძემ სოხუბის თეატრში ნახა ეს საექტკალი და მთხოვა, რუსთაველის თეატრში გადმოხულიყავი. შემდეგ იყო რობერტ სტურუას „სიციღმის პროცესი“, მერად კონსერვატორის აღიდი შექნე ველი“, ფილიპო, სექტებლები... როცა ჯემალმა მოსოქმე უღიყვი ნახა მსახიობობას მინებდა თავი, თუ მისინარი არ ვიქნები, არეყერი მინდი, მოვიანებე თბილისის სამხატვრო აკადემია დამთავრა, მოქანდაკე ვახხა, მის ყველა ქანდაკებას და ფუნჯის მინასკამში ვარ განსხიბერებული, უსაღლორი სიყვარული და შეკობობა გვაკავებინებდა, ვოუჯეკავარი შზარის გარეშე ვაღიღიო 37 წელი, ჯემალმა ჩემი შემეჭვინებინ, ჩემი ცხოვრების შეგებული ნაწილი.

— ქონ შიზა, როცა გულდაწვევებომა ვითხარით, რომ ვერაფრით ვერ შეველიო ნუცასთან შეხვედრა, რომ პირადად მესახურბა მისთან, მამის თქვენს ბრძანებით, მე იმაზე მეტს ვერტყვით ნუცაზე, ვიდრე ისო.

— ნუქე ამბობდები, რომ ნიფიერი ვიყავი, იყო თეატრის მისახანია ნუცასთან, რასაც მან მალაქა ადრეულ ასაკში, ჩემი ნუქე ბეზრად დიდა, ძლიერი, მაკობა, დიდი ტრეოტული მიწვევს წინ, რასაც თეატრი, ესტრადა, მხატვრობა ჰქვია. აქ ვაღაბებებელი არეყრია, თავად დარტყმინებდი, როცა ისმენ ადამიანების გამონათქვამის ნუცაზე, ვინახელ ბავშვებო ვიღობდით მისთან, შიზა, სომ არ ჩვეინს აღდენ საბჭოთარ სიტყვებს რომ ისმენ ნუქეში (იყაბში ყველანი ერთმანეთს სახულებით მიყვანდავით). ნუცა ყველას ზედტყბახულებს ვაკვირებოდა, მე ხან შექცეულა ვიყავი, ხან — შვიო, ასე იყო მამასთანაც.

— როგორც დედა, როგორც მსახიობი, როგორც ჰედაგოტი (თეატრული ინსტიტუტში საცხერი მეტყველებას ასწავლის), რას იტყობდი ნუცაზე, როგორად გამოიყვანა მისი ბედი, იცოდათ, რომ ასეთი პოპულარული აწყობილა?

— უჩიარებო ბავშვი იყო, აქვს ხილვები, ხელის მომბედა, რა დღეღმებს როცა ჯემალს გარდაიყვალა და დავიკრეკე, არ ვაკვალა ვეკრეკე და გვეკონა — შიზა თუ ვაქცალი?, არსიღეს არეყრის თხოვრებდა არასიღეს უოქცეა სიტყვა „სინდა“, ასიყდიო: ყველმე

● ნუცა მშობლებთან

დამხაბად ჩამეული კი ვამბილიდა, ჯემალის შარვალს ჩაიყვამდა, ბაღისს მიმინებდა, რადღე დეტლეს შეიხზავდა, ირეინარული იყო ვეკვადერში, სამხატვრო აკადემიაში მთელღმებზე მოეწყო, ფერწერის ფეკულტეტი დამათავრა, სანამ თბილისში ცხოვრობდა თავისთვის დღეღმებდა, როცა მასზე ირსულად ვიყავი და მუსიკას ვისმინებო შეკვლში ისე ვაინებებოდა, უნდა დავწოლილიყავი, ერთი ბეჭო იყო, თთავი თხზავდა მთელღმებს, უკრავდა ვალსებს, არავერი შემობინა, რა ვიციდი, თუ ასეთი ბედი ეწერა, დინას ხინსიღმით დადილი და მუსიკაზე, რასაც მოისმინდა, იმ წუთის იძიებრება, „კავკასიურ ცარვის რეზეტ“ მყავდა, სეკინდამ ვაღენებდი თვალს, ღვლიდა სიყმამული უკრავდა, ვეღღე ინსტრუმენტის მოცეკვლეს, იმ დამეს ხელდაუბანებდა, პარტურაგულელმა სისუტებით დავტრა მთელი საექტკალი, ირი წელი თავიყვარულად ხატავდა.

სახლი სახეცო მისი ნამუშევრებით. მხატვარი ზურაბ პირაბაძე: „ყოი თავიყა, არასიღეს არ ემორჩილებოდა ვაღმობის პირაბაძის მამარეოლებს, ხატვის კინობებს, იძიავიღე ქონდა სკურთარი ხელწერა, ხედავ, მოხსიღელი ვართ მისით, როგორც მხატვარი, მერხანდა, დაურტყნებდა ნუქეზე ფერწერას? ირეინარულად ამროფინებს, გამონათქვამი პირეინებო.“

...როცა 21 წლის შესრულდა, ახლობლმა უყვად ბილეთი, ვაბემს ათი დღეობო ვლი, ისე წავიდა მოსკოვში, რომ დამეკვლა მანცე ვერავინი ვაუხებოდა, წავიდა როგორც მხატვარი, სიღმერბად არ იყო მამან ფერტი, სეკინით კი ნახიღელიად იყო მოქანდაკე, სიმბოლო ვითხარო, მერხანებო, არ მინდოდა, როგორც მსახიობი, ვერ ვაბეჭებდი ერთადერთი მუღის, ნანხანი დღეღმებზე ვიოყვი, დარტყნდა სახეცე დეტქსებით, ყველა მისი სიღმერა ითოქის საყოთარ დეტქსებზე აქვს შექმნილი.

...ჩავიდა მოსკოვში, შემხივეთი შეხვდა ნაცოს მსახიობს ვან დინელს, რომელიც წამეყანი მსახიობია რეკონსერ კონა მურაკოტაისი და ვუბნებდა, რომ იცის ხატვა და სიღმერა, ვამბოქნეფილი, ბიღმს გაუღმდა, მანცევის მუნიციპალურ თეატრ „კახაბდემ“, მთელი დამე

მუშაობდნენ. 10 საათიდან დღის 6 საათამდე უნარმაზარი სვლია გაიარა. მშენილა რუს მშენებლის მოაზრობა. თავიდან ვინმე სვლია ბედი, გამოუვლიდა. ბორის მოსიყვება გერანზე ნახა და გადაწყვიდა მისი მონაპოვო. შინაგანი ძალი მართავს. ფაქიზი, გემორებიათი. მღვრიე ქალია. დასურვლებული შემთხვევითობები მისი ბოფრავისი თანხვედრია. აბა რას მთავრებით მოულოდნელი წარმატებები უცხო ქვეყანაში უპატრონიოდ, ასე ადრულად ასაკში?

„აილტვა-95“ კონკრეტულ ლაურეატი გახდა. აქედან მოყოლებული მოიარა მთელი რუსეთი, ამერიკა, ლათინური ამერიკა, მისი საკონტროლო ბარათი გახდა სიღერა „Опшнокая свеча“. რომელიც არანორმალურად შეეჯერებულ მოთავს ქმარს, ასპისისთვის შევლითაშვლ მთვლენა. ერთდროულად დაიბადა ამ სიმღერის ტექსტი და მუსიკა. შემდეგ იყო ამერიკა, როცა ფრენკ სინატრას დასაუბრების დღეს ბროდუეზე ბორის მოსიყვება აიძულა ენდერა „ნიუ-იორკ, ნიუ-იორკ“. დამფრთხალი. შემსწებელი პატარა გოგო ჯერ არ თანხმდებოდა. წარმოუდგენელი ტროსოები ეს მოჰყვა, საღამოს დიდ, პრეტენტულ დარბაზში გაიმორჩა ეს სიღერა. საცდელ მომენტებზე მკვლითარე მკურნალები ფეხზე დამდგარი უკრავდა ტანს. იყო 1998 წელი. ტანისფერი გამოცდა მაშინ მოუწერა საკუთარ თავს ნუკამ. ერთი წლის შემდეგ იწერება მისი სიღერების დისკო რუსულ-ინგლისურად. ოლეგ ეფრემოვის ვაჟი მამა ეფრემოვი აიძულებს, რომ უნდა იყოს რუსულ დამატებულ თეატრში სცენაზე მსახიობად და რუსულ ენტრადზე. რომ იგი ეპოქის მონაპოვარია, შეუდარებელი, ყველაფერს გამოირეწო.

...რეფისორმა მამა გორვეიომ მამა ეფრემოვის რეკომენდაციით დაედა მზრავლი გორვეიცის პეისა „ზღვარზე“, მიღის როლი ნუკამ შეასრულა, რამდე მაღალი ჯილდო „ჩაიკა“ დაიმსახურა. ეს იყო პირველი ქართველი მსახიობისთვის ასეთი მაღალი ჯილდო. როცა ოთარ მელიქიანიუბუცებსა და რობერტ სტურუამ ეს ჯილდო დაიმსახურეს ნუკამ თავმდაბლად თქვა: მე რა ვარ თეატრის ამ კოროფეკთან, ისინი ოსკარის ღირსებიან.

...ინიო ანანიაშვილის თებულზე ნუკამ ელტ პაივის ორი სიმღერა იმღერა. ვიყურებო მამის ვალეფერა დაედა სპექტაკლი „ელტ პაივი“ და მოიარა რილი ნუკას შესაბამის. ნუკამ ერთ წელიწადში შეისწავლა ფრანგული ენა, ერთ თვეში დაიდა საქვეყნო და კოლეჯ ახალი ტროსოები. კოლა დობინინისა მისი პარტიზონი, პროდიუსერი ტანია ბრევიტი, რომელიც სოლიდური თანხა ჩადო, რუსი და არა მარტო რუსი მშენებელი მას უფინე პოუსტრის ადარებენ. მსახიობის და მომღერლის განუმეორებელი სინთეზია. ამბობენ მასზე: როცა ეს სპექტაკლი ელენე ობრატიცევა ნახა წელიწადისწინ, ხელდნის უკურაფსი ბიჭული წიფირი და არეუტ ნუკას. სასერ-პეტერბურგში სპექტაკლის შემდეგ სცენაზე ავიდა აღისა ფრანგილით, ხელისი ადა-პერი და ადმონიკა. „დებურის მაღლობსა ვინაა, რომ ასეთი მსახიობის იბაგებან!“ რეჟისო აფიშები განიდა წარწერით – ვიკტორსკს მოჰყავს ქართველი ელტ პაივი, სცენაზე აიჭრა იგი კავსინი, ხელში აიფინა ნუკა და მათი დღეები დასრულდა სპექტაკლი. ნუკა ოცნებების ქართველმა მკურნალებმა ნახს მისი „ელტ პაივი“ და ოთხი ბლეკი – სოლი კონცერტი: ფრანგული, ქართული, რუსული და ინგლისური. ქართული ბრევიტიისთვის ნუკამ სპეციალურად ქართული ზიხა და ხეკურული ტანსაცმელი შეიძინა, **მეგრე რარე მობხენს!**

...აბა, რას ამბობენ მასზე: რევისონი მამა გორვეიო: „აღტაკებსა ვერ ვიპარავ, ეს ნიქიორების მადეფინია, ვერ ვიგებს, ხალხს მიღის ასეთი მიმდევარული ბუნებრივი ნიჭი“. პროდიუსერი ტანია ბრევიტი: „მე მინდა ჩემე, ნუკას ახლებლობა მე არ ვისმინებო მისი არანეკურებელი ხმა, არამედ ისმინის მოულოდო და დატკბეს. დღეს ისე ცოცხა დაფინია ეკოეფერა, მანა ხალხელი მოიფინა, ბული მეკუმება, როცა ის მღერის“. უამრავ საქმარს მიტევებს უმურველად ამბობს მისი პარტიზონი „ელტ პაივი“ კოლა დობინინი, **რევისონი რომან ვიკტორევი:** „ჩემთვის ნუკა მოულოდნელობების ვიეგრეკია, არ ვიცი, რიღის რასი მიმოქუეჭებს, ნამდვილი ბრლიანტი, რომელიც უნდა ჩაიდნის დიდი ეფული. მისი მოქმედის შემდეგ არ შეიძლება იყო გულგრილი. ისიქუედი დიდი დიხის ჩემეფარა, როგორც უტინე პოუსტრის“. **ელენე ობრატიცევა:** „პრესწერაზე და შეუდარებელი მიმდგარადა და ასევე წარმოდგენილად დღეებელი, გასემორთებლი მსახიობი. მინდა მისთან ვინის სტელის სიღერა შექმნა“.

ბუბა ვიკტორევი: „ამ სტელის ფიქრე მიმდებარა არ მეტყუება“. **ალა პუგანოვა:** „ჩემს შემქველდის ნუკაში ვხედავ“.

...მისივენი ტელევიზიის ელტრეების არსს დაგუკვობს დღეებუნერი ფიფისი ცინობლი ადამიანებზე – უმლოდესოდ შეტრია ნუკა, ამიტომ იყო ნუკა ახლახან თბილისში პროდიუსერის ერთად, სახლი, სახელსინო, რუახი, ნახატები, მუკარებუა, მისი ბოფრავისი საწყისი თბილისი, სექტემბერიო ელტრეების გადამდებ ვაჯუბი.

– **ქონი ნუკა, როგორ ვერხობი, რა მიზნებობდა, ნუკა რომ არ წახულიყო და საქართველოში დაჩნებოდი?**
– მთელი საქმილება, მძებრება ქორწინებას, ქუეყანის, ასიმ

დამთავრდებოდა ვეკლეფერი. თუცა შეიძლება სხვანაირადვე წარმართულიყო მისი ბედი და თქნებ როგორმე მაინც გაეწვია, გაცვლიდა აქაურობას.

– **მის პირად ცხოვრებაში თუ ვერცხა?**
– მთელი ჩემი ეფული ეფინიში მუხარბეგა, ჩემე მარტო დედა-შვილი კი არა, სულიერი მეგობრებიც ვართ. მე მუდამ მეტრეხი და მეჯარა მისი, მისი ცნობა უკური ნუკის და უტეურია, ვიფინე ჩემი, ამასი მე ბეკერედი დატრეწული, უნდა ვკვდილი სიკვდილს მეგობარე ვეკლევა. არ მინდა თანვე მოვარეფო ჩემი მზრება, თუცა ურეს გვლებს, ისეთი პორმონტეზა, მინდა ვიყვედმზრე სრულიადიყო იფის, ფაქიზი, ნახი პიროფინაბა, სხვანაირი როგორ შეიძლება იფის ერმობა-ნიქიონი შერეწეული მზატეურია. მუსიკისი, მსახიობის, პოეტის, რამდენიმე დიღის წინ დამბეკვა და მოთხარა, ხელს ვიკვინა არ ვარ ნიუ-იორკიო აფორმირებელი, სიმართლე თუ ვინდა გულგრილი – იბოლიბი, მისი ამეგინდელი ერთ-ერთი პროდიუსერი უკრანაშელი თაყვანისმეგობელი ამერიკისი ცხოვრება, ნუკასთვის ვეკლევა დიდი ბედნიერება სცენაზე, გატეკეპისათვის არ სცავდა, ამისათვის დახარბული დრო ენახნება, უპრობლემაში დამბორდა პირველ შეკვლეს.

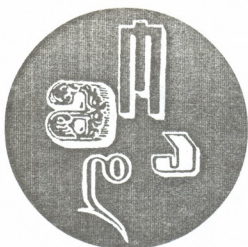
– **როგორ ვგუებთ მარტობის, ან ნუკა როგორ ძლებს უთეკეპა?**

– ნუკა შეუქველდა მარტობის, ასი წელი პატარა დრო არა, ისეთი პიროფინაბა, ხელსწიქმული არ უნდა ვიკვდილი, როცა მის ცხოვრებაში რამდე დარტქანინიო ხდება, არ პრეფინაა, მის გვერდით ვარ, დამე მუშაობს, რამდენჯერ წამოხმტარა ლოფინი მე-ალამბეზე, მაგალითი ინტერეუტებს, მან ვეკლა წმინტაობის ნიჭი ნეკეტა, შეტრევი და შვილი რეკლეობდა.

– **ნუკას ამეგინდელი საქმიანობა?**

– ნუკა ისეთი დატეკეპიადა, ერთი წელი მძვინვარედა აქეს, უამრავი შეთავაზება აქეს, ერთ-ერთმა ამერკვდობს პროდიუსერება შესიხეკევი კოთახა, რამდე ნახატე ხომ არ შეეეწინაო, როცა ესიხა სრული ნამეჭურები ნახა, მიმოქუედი თხივია, ვეკვინიო ვერ ვიპარავ და უფინა, ნიუ-იორკში მოქმეტიზონი პირობების, მიმოქუედი სახელსინო, რომ ვაკვირის კონკრეტე-გამოფინა, ვეკლა სიღერადე ქმის შესაქვების სერვისი, როგორ ხეკვას, ადვოკატი, ნუკა ამეგინდა ირთი იმეოქუედი ნიუ-იორკში, ეს ორეგინიორი კონკრეტე-გამოფინა ამ შესვლითაშვლა დატეკეპილი, საკამეფინი დარბაზში გამოიქვრება და ამეკვრება და უმეგინე მსმენელი იხილავს მის სოლი ოთხბლეკიან კონცერტებს.

მასალას, რომელიც ნუკა შინაშეაშვლს ეძღვნება, სათაურად დავარტყით „ნუკა“, რამეჭურ ფაფითი საზოგადოება, მსმენელი, მკურნალებელი, მისი თაყვანისმეგობრე სახელი ეფინოს, ვეკლა მისი აფიშის, დიდი ტრიათი დასტამბულ კალენდარს აწერია მხოლოდ იფინა.

იგი ქმნის მოდას, ისე ხომ „დნების სანიხალმდეგოდ მიცუხავს“
და ყველა ჯდასიუიუი ნახმოდგენას უახიოფს ამ მაღარ
ხელოვნებაზე. ამის მიუხედავად, ეს აგხესიული მეამბოხე
იმდენად ნიჭიერი გახდავით, ხომ ყველაზე განსწავლად და
დახვენილ უსთუგებხასაც ჯი უჭიით ალბაცების დაფაჯვა და ნეკემა
ისლა ჩრებათ, აღუთიოჯვანებულებმა „ბჯავო!“ იდახონ.

აჯგაჯო ნუანიხა და ჯჯ „აჯს“ენიჯისა“

ამბობენ, ცხოვრება ყველაფერს თავის ადგილს უწენსო. ამ ისტორიაში კი
ყველაფერს თავისი ადგილი... ჩვეულებრივმა ყოველტმა მუწინა და ძირფესკიანად
შეცვალა ლონდონის. st.Martin-ის სახელობის, კოლეჯის 24 წლის კურსდამთავრე-
ბულის ზუან კარლოს გალიანოს ბედი. რასაკვირველია, ჭაბუკმა მშეწინიერად უწყოდა,
რომ ამ ყველეშში თანამედროვე მოდის მრავალი მეტრი აღისარდა, მაგრამ თავად
იმ ხანებში დაფინის გავრგენიწხ ნამდვილად არ ოცნებობდა, რადგან, ჯერ ერთი,
რომ ნიუ-იორკში უკვე უცდიდა მოდის ოლუსტრატორის ვაკანსია და, მეორეც,
პირაღარტარული ჭაბუკი („არც ისე უნიწო“, – როგორც მისი პედაგოგები აღნიწნა-
ვენწენ) ძალიან წერეულობდა: გამგზავრებამდე ცოტა დრო რწებოდა, მას კი ჯერ
არ დაემთავრებინა სადიპლომი ნამუშეჯარი – რვა კოსტუმისგან შემდგარი კოლ-
ექცია სახეულად „აჯს“ენიწი“, რომელიც საფრანგეთის რეოლუციის მოტივებით იფო
მთავრინებულა.

ეს ამბავი 1984 წელს მოხდა და მას შემდეგ ზუანს, რომელსაც მთელი მსო-
ფლიო ჯონ გალიანოს სახელით უფრო იწნობს, თავდაც უჭირის დაჯერება, რომ
„სულ რაღაც რვა კოსტუმმა ახალი სიცოცხლე აწუწა“. კოლეჯში მრწყოლობის
ჩვენების მეორე დღესვე ლონდონის ყველაზე სახელგანთქმულმა კონცერტუალურმა
„ბუტეკმა“ მისი ყველა „აჯს“ენიწი“ შეიწინა და მამინევე ვიტრინაში გამოიწინა. მერე
კი, როგორც ზღაპრებში ხდება ხოლმე, მაღანასთან შემთხვევით დაიანა როსმა
წაიანა, ერთი ფიელიტი მოეწინა და იყიდა, მეორე საღამოს კი ახალი შუწამბი
მაღალი წრის წვეულებზე გამოცხადდა ისე, რომ უკვიც არ შეპარეა, ამით
რა ძირფესკიანად შეცვალა ერთი უწინობი დწინიერი ჭაბუკის ბედი.

ჯონ გალიანი ექწის წლის განმავლობაში მიიწედა მოდის მწვერვალ-
სკენ და ფოველ სეზონზე ახალ შედეგებს ქწინდა: ლონდონელიტი პი-
რადამირ ადფორთიანებულები იფინენ მის მიერ შექწინილი სპირალებად
აჭრილი კაბებით (ეს მოდელეები დღესაც მეორდება გალიანოს ყველა
კოლექციანში). დროთა განმავლობაში მისი დფოფილები ნამდვილ შოულ
იქცა: მიდღეიერ-ნიუგატორი ყველაფერს ყირამალა აფინებდა და
მაყურებელიც დარბახს გაიცეხული და აღტაცებული ტოვებდა –
საექტულის თემა ხომ შესაძლოა, მთელი ისტორიული ეპოქა ან
ამ ეპოქის რომელიმე მწინეწლოვანი მოვლენა ფოფილიყო. მისი
„პრინციესა ლუკრეცია“ მეფის ასულ ანასტასიასა და რომანოე-
ვის დწინასტის ლეკენდითაა მთავრინებული. „დაცემული ახე-
ლოწები“ – დირექტორიის ეპოქით, სხვათა შრის, სწო-
რედ „ანგელოწების“ დამსახურებაა, რომ ჯონს უცხო-
ელთათვის მწიადროდ დაგმწნულმა პარბეულმა მოდამ
გაულო კარი და „Christian Dior“-ის სახლის ხე-
ლმმდწინეწლობა დააქისრა.

მას შემდეგ აგერ უკვე ექწის წელია დიორის
სახლის კოლექციის მოთიმენლად ელიან თაყე-
ნისმეკლუბი, მაგრამ ამ ჩვენებებზე ისე დადიან, როგორც
საექტულებზე. არც არაფერს იწრეწენ და არც არაფერს
ყიდელობენ: ჯონისთვის დფოფილე – პირეულ რგბი
წარმოსახვის გაციოცხლებაა, მწიწერი ცხოვრებისათვის
ტანსაცმლის შექწინა კი ნეწისმეწირ შოუ-
რუმწიცი შეიძლება.

...ხო, აღბათ იყითბავთ, ნიუ-იორკთან დაკავშირებულ ოცნე-
ბას რაღა დაემართაო? ოლუსტრატორის ადგილზე სხვა ჭაბუკი
დანწმწეს, მასავით „არც ისე უნიწო“, ოღინდ ეს კი იფი, იმ
ჭაბუკმა ყიდელები კერვა არ იცოდა...

როგორ შევივაროთ სიღარი

სიღარი

ამბობენ, ასე არა წვიმს, როგორც ქუხს... სიღვრითა უნდავე-
სობაც სრულიად შვილობიანი ქალბატონი ბრძანდება და სულაც არა
კავს ამ ანეკდოტების გმირს, მასზე რომ თხზავენ.

მაი შრომის ნამდვილად ბეგია ისეთი. შეიძლება რომ ჩაგვარავი
გულში (რა იყო, თქვენ მთელი ცხოვრება ვაჭურ ცინებოდა, თანაც
ოჯახში, სამსახურითა და მეგობრებითაც კმაყოფილი). მაიარია, არ
შეუწინააღმდეგო! ხშირად მოითხოვს ხოლმე მისი განწირულობა,
მარათვი ვეფელე, კანფეტები, სუვენირები და შაქვი, მოსწონთ
ვევლაური, რასაც ვუთხვებ, თუნდაც: როგორ მაიწვი ბიბა, აღზარდა
ქალიშვილი. ეს რეალმაგები სრულიად საკმარისია, ერთობით რომ
დაწინო კმაყოფილი.

ნაგლე ხსიათმონე ვარაინტია, როცა მარტოხელა ამ ცხოვრებაზე
შეიძინებოდა სიღარი შეგხედვით გათავალისწინეთ, რომ ფაქტი-
ურად, რადროულად ირი ქალი მოვაკეთ ცოლად, კარგა ხნის მანძი-
ლზე ეს ქალბატონი მარტოხელად გრძობდა თავს და „თავდადებული
დედას“ როს შეეყვია, პოდა, ახლა, როცა ვგვრით ახალგაზრდა
მამაკაცი ვამინდა, ვაგახნადა, რომ თავადვე ქალია და თანაც სა-
ქათო მიმიხედო. საინტერესოა, რომ ქალიშვილსა და ხიფს შორის
წარმოქმნილ კონფლიქტში იგი ყოველთვის უკანასკნელის მხარეს იჭრის.
ნუ გაუტრუბთ იმეს თქვენს „შიგორ ფოფს“ და ააგეთ ქაინარუე-
ბი. აუცილებლად კითხეთ ჩრჩევი ყოფილ საყთობებზე მაგრამ არა-
სიღეს მისეთ ნება თქვენს პირად ცხოვრებაში ჩაერთოს.

სიღვრითა შრომის ვევლაზე ხანძრად – კაცობრივად სიღვრია
და, ალბათ, სწორედ მასზეა შექმნილი ვევა ეს ანეკდოტები: ოფ-
სილაც ამ ქალბატონს ძალიან არ გაუპაროდა პირად ცხოვრებაში... და
ახლა ნებისმიერ ხერხით შეეცდება, ქალშემოვლად დაიკავს იმედა-
ცრუებისგან, რთიც... გაურთულებს ცხოვრებას. დიდას უბრალოდ
არ სჯერა, რომ მის ახლს შეიძლება სულ სხვა ხედვით ერგოს
წილად, რომ გამოვი სიძეს ვუკეთ ვყოფება და ნებისმიერ ხელსაყრელ
მომენტში პორტრე ხსარალოთ იზრავს: „ასეც ვაიცი!“. ახუი სიღ-
ვრითა ურთიერთობისას ნამდვილად დიდი მოთმინება და გამძლეობა
დავკარგოვარა, საკმაო ხნის მანძილზე თქვენი ვევა მტკიცდობდა (კალ
კაში ბურთის თამაშს დაემსგავსება, მაგრამ როცა ძეგლი, ვინელი
უეცრულად დაეცემოდა... მაიარია შრომობა – არ იცხვოვით ერთ
რეჟიმში ამ ცათმოხელე ქალბატონთან.

სიმაძრი

წველებზე, სიმაძრი სიძისთან ურთიერთობაში მამაკაცურ მზა-
რდაჭერასა და ურთიერთგაგებას ეძებს. თქვენს ქორწინებაზე ხომ
და უსურველობის თხოველობა და ყოველთვის მარცხდებოდა დავაში,
რისი ნახვა სკოლის ტელევიზორით – ვეგბურთისა თუ სკრიალის,
ხოლო დასვენების დღეებში ნარდის თამაშის საცდელად თვატრში მო-
ალოდინურ, ახლა თქვენი გამოწინააღმდეგება და ნამდვილად შეგხედოთ მისი
მზარდჭერა, მას კი – თქვენი, მაიარია, არ ვადაამაძობო და ქალია
შრომად დღეებს მამაკაცურა ხოლოდინობის კლება არ დაუპირისპირით.

ცოტათო გაგვიმრდებოთ, თუკი თქვენი მუშელე მამკოსიკოების შრომ
სხვისი კრთავებში მართობება იყო და პრინციპსათი იზრდებოდა, ამ
შემთხვევაში, მის რჩეულს წარმოუდგენებლად მალად მოითხოვებს წინა-
უწყებურ, მაიარია თუმა, რაც ახალ ნაოქსათთან დაახლოებას დაგვიბა-
ნებოდა – მისი ქალიშვილის დარჩეობა და სურვილობა. ვევათ, ჩა-
ვფინით მასქვის, რომ სწორედ ის ადამიანი ბრძანდებოთ, ვინაც მისი
პრინციპის სასთობრე ცხოვრებას უზრუნველყოფს დღემამსწრე.

გინდათ, ეცხვანს და ბენეჩიხეც იცხვოხით
ქოხინებაში? მაშინ, სხვა ოჯახეხი
მოვალეობებს ეთიყ, თქვენი მეთიხ ნახეხის
მშობლებთან დაემგობიხეხაც, უნდა დაემატოთ,
ჩაც ძნელი, მაგჩამ, გვეხინენეთ, მეკაც
ეთიღმობილეხი ჩამ გახცინო – თქვენდამი
თბილად განწყობილი „მეთიხ ეცე-მამა“ ხომ
ოჯახეხი ბენეჩიხეხის ფენდამენსეში ჩაებული
საიმეცო აუეხია და თანაც – შესანიშნავი
თანამეხენე შეიცილებს ალხცინაში.

დღეამილი

ვევლაზე როული ვარაინტია, თუკი დღა თქვენს მუშელეს მარტო
ზრდდა და მხოლოდ მისთვის ცხოვრობდა. აი, თქვენც გამოწინააღმდეგეთ და
„შეილი წართიეთ“. საბარლო ქალს ვეგვბი და მარტოხელის შრომ
ტანჯავს. ამიტომაც ვევაფერის შავი სათავალებით შესცქერის, სწოთ,
მარალა უბედურ სიტუაცია ექმნება? დაბ, თუკი წვერია და მოუთმე-
ნელი ბრძანდებოთ, თქვენი მუშელე კი – „დღეილის ბიჭია“. მაგრამ თუ
ახე არაა, მაშინ გაეკეთ მასქვის გამძვინვარებელი მუ ვეფხვის მოსა-
თვინებურებად.

ალეკურეკი მოთმინებითა და კეთილგანწყობით, რე დაუმოთი დე-
დამილს შევლიან ურთიერთობას, ოღონდ ერთი პირობით: თავადვე
შეუად თქვენით უნდა იყოთ. დროთა განმავლობაში ისიც ვეგვბი
და თავისი უბედურების შევლიან უვლოდელ ტვირთად ჩავევლოთ.
ეთიხ მათთან კონტაქტი! ვევლაზე მომეცინება ვარაინტი – მის ვაჭურ
საუბარა, დანტრეკელთი, რომელი ცერები უფერს მის პირმშოს,
როგორ სკოლის მათი მომზადება, შეკრულების დროს სად უკეთესია
მუშელის დასახვერებლად წავყვანა და ა. შ. ხშირად უთხარიოთ, თუ
როგორ უფერს მის ვაჭს უფერად, შეგაძლიათ, თქვენი ქალური ამბე-
ბიც მოუბინებო და დროდლო მამაკაცთა შუამავრებად ახსენით (მისი
ვაჭი, რე თქმა უნდა, სასიათმონე ვაჭრეობისა). თუ შემთხვევა მოვ-
დებოთ, ისიც მარეთით, რომ არც თქვენც იყავით მთლად წყალწაღ-
ებული და სემებოდ ბეჭი თანკაინისმეცელი ვევადათ, მაგრამ ვევლას
მისი ვაჭი აუბინებოთ, რადგანაც ვევლაზე, ვევლაზე...

ხოლო თუ თქვენი დღეამილს ოჯახშიც ვევალოთ რიგზე აკვს
და სამსახურშიც, მაშინ დღერეული ურთიერთობა გქონიათ და ესაა,
თუქცა, ვევლაზე კეთილგანწყობილ დღეამილსაც კი შოგჯერ ხანძრე
ღრნის ეჭვის ეკია. აი, სწორედ მაშინ შეგძლიათ გამოიყენოთ მზენი-
თაღნიშნული მეთოდები, მით უფრო, რომ მჭერე თქმა ვევენათ ვე-
ლლია საუბრისათვის: მისი სამსახური და გრატიკები.

მამამილი

ოჯახური სერიალს ამ გმირთან კონფლიქტები იმეთიად ხდება,
ვევლაზეც: იგი მორწმუნოდა და მოთმინებით ვევადა შრომს არჩევანს.
თუქცა თუ ცოლის მორწმუნოა, უშუალოდ გაუგებრებს რლოს მიღებას.
არც კი იფიქროთ დღეამილს უვლავეკულებით მათთან ხილეს ვევადა –
საბარლო ქალი მტრების ვარკვევებში იგრნობს თავს და ნებისმიერ
თავგანმარებელ მოქმედებაზე წავა, სკოლის, ვერ დღეამილს ვევლის მო-
ინდობოთ. მამამილს კეთილგანწყობა თუ თავისით მოვა!

სხვა შემთხვევა – მამის ვაჭთან ვაროვევლელი ურთიერთობა.
შესაბამის, თქვენი მუშელე უზღვევს სასწრაფლოს ამ პროცე-
სის არჩევანს თავის დროზე ვერ ვაგამილობა მშობლებთან იმეგობი და
ამიტომ ახლა მისი ქორწინებაც არამწირ ნადავს მანქურთ. აგრწინ-
დამი მამამილს, რომ მის მზარეზე ხარო, და მამსზეც მისი სიმაძრე-
ბით მამსახურეთ. ვევაფერის ვევის დეკრა სულაც არაა საჭირო,
სრულიად საკმარისია, ინტრესული მოსამართლი მისი მოსახერხებელი.

P.S. სიღარი, სიმაძრი, დღეამილი და მამამილი – გა-
ნსხევალებო სოციალური როლებია, ამიტომ ფორმულად ივა-
კეთი, არაფერი აუთიოთ: არა გვერია, სიღვრის ვეული მოგოთ,
თუკი მას თვატრის ნაცვლად, ვეგბურთის ბილეთს მოუბინებ,
მამამილს კი, ალბათ, ვევაფერა დეკამილობა, თუ დანტრეკელ-
ებით, ბოლოს და ბოლოს ვეგვან შოგჯერ სერიალის მაიარია-
გმირმა ბაევი. პატრეხეცემითა და სთობით მოვკვრეთ ახალ
ნათესავეებს და მუად ვანსოვოვოთ, დადგება დრო და თქვენც მათ
ტყავებო აღმინდებოთ.

შოამზადა

ბანანა იმსახვილობა

ნოყიერი სალათი

300 გრამი (ძროხის ან ღორის) მოხარშული ხორცი დაჭერით პატარა (3 სმ ზომის) ნაჭრებად, ასვევ დაჭერით ორი დიდი (მოხარშული) კარტოფილი, თესვლაპოცლილი 2-3 ბულგარული წიწყა; 3-4 თავი ხახვი დაჭერით ალუა-ალუა, მიათავსეთ გამძინარე წყლის ქვეშ 5-10 წუთით (რათა სიმწარე გაუყუდეს). შემდეგ გაწურეთ ისე, როგორც წურავთ მხალს. ყველაფერი მიათავსეთ თასზე. მიაყარეთ წერილად დაჭრილი თითო პატარა კონა ოხრახუმი, ქინძი, კამა და 5-6 ღერი ასვევ წერილად დაჭრილი ხახვი. შესაყეთ წიწყით, მარილი და მოასხით ნახევარი ჩაის ჭიქა წყითს, 2-3 სუფრის კოვზი ძმრის და 3-4 კბილი დანაწილი ხივრის წნახვი. აურიეთ კარგად და გადაიტანეთ სუფრებზე მისატან ჭურჭელში.

მათმის სალათი

მრველად მოხარშულ შევრილებულ ქათმის მთავილით ძელები და დაჭერით პატარა ზომიერ ნაჭრებად; თეთრი ხორცი კი ისე დააქუცმაცეთ, რომ დაეშვას მსხვილ სახეხზე დახეხილს. 1 ჭიქა ბრინჯი მოხარშეთ, გადაავლეთ ცივი წყალი, დაწრით, მიაფრეთ მცირედები შავი პილპილი, მარილი და 100 გრამი კარაქში მოშუშული ძლიან წერილად დაჭრილი 2-3 თავი ხახვი. ხორცი და ბრინჯი შეურიეთ ერთმანეთს, გაუსინჯეთ მარილი (თუ აკლია, დაუმატეთ), მიათავსეთ შესაფერის ჭურჭელში და ზემოდან მოასხით 200-250 გრამი არაყანი ან მაიონეზი. თავზე მიაფრეთ წერილად დაჭრილი ქინძი, კამა ან ოხრახუმი.

მაპარონი ყვილით – „ბრნას“ მამიერ

500 გრამი ნეკის სიმსო, თბილისური მკარონი ვადატხეთ შუაზე, მოხარშეთ მარილწყალში, გადავლეთ ცივი წყალი და დაწრით. ცხიმოსხული ტყავა დაფარეთ შესამდე მკარონით, მიაყარეთ ზემოდან 250 გრამი უმარლო დახეხილი ან დაფხენილი ყველი, შემდეგ მკარონი, ისევ იმდენივე ყველი, შესამე ფენა მკარონზე ცოტა მეტი 300 გრამი ყველი. მოასხით ზემოდან 3 ათქვეფილი კვერცი, შემდნარი 250 გრამი კარაქი და შედგით გახჭურის ღუმელში ან დახბურეთ ხუფი და დადგით ნახ ცეცხლზე 15-20 წუთი. შეამოწმეთ დრო და დრო, ძირი არ დაეწეას.

შხმზარი კარტოფილი პამიდვრის სოუსზე

მასალა: 500 გრამი პამიდორი, 500 გრამი კარტოფილი, 3-4 თავი ხახვი, 100 გრამი კარაქი, 1 კონა ოხრახუმი, 3-4 კბილი ხიორი.

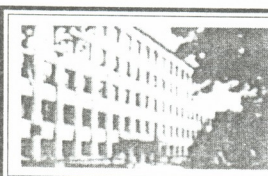
წერილად დაჭრილი ხახვი მოსაშუშად დაყარეთ ტყავზე, მიაყარეთ ნახევარი ჩაის კოვზი მარილი, შუაგულში ჩადეთ კარაქი, დადგით ნელ ცეცხლზე, დაახურეთ ხუფი და დრო და დრო ურიეთ, რომ არ დაიწვას. მკორე ტყავზე დაყარეთ ოთხად დაჭრილი კარტოფილი და შებრაწეთ (ზეთში) ისე, რომ არ ცვეთი ნაჭერი არ ჩაიშალოს. მდულარე ქვაბში ჩაყარეთ პამიდორი და 2-3 წუთის განმავლობაში გააჩერეთ, რომ მოითუთქოს, გადაღვარეთ წყალი, მოაცილეთ კანი და გახეხეთ, ან გაჭულიტეთ, გადაიტანეთ ქვაბში და ადუღეთ 10-12 წუთი. პამიდვრის წვეთის მოხარშვამდე, თუ კარტოფილი მზადაა, დაწყვეთ სათითაოდ შესაფერის ლანგარზე ან ღრმა საინზე. ოდნავ შევრილებული პამიდვრის წვეთი შესხავით მოშუშული წიწყით, ხახვით, წერილად დაჭრილი ოხრახუმით, დანაწილი ხივრით, მარილით და მოასხით კარტოფილს.

სახელდახლო საუზმა

გამომშრალ, წინა დღის პურს მოაცილეთ ზედა და ქვედა ქერქი, პურის გული დახეხეთ მსხვილ სახეხზე ან დაფხენით (მოიქციეთ ხელის გულეებში და გაფხვენეთ). თბილი ცხიმანი ტყავა მიფენით დაფხენილი პურის გულით (2 ჩაის ჭიქაზე ოლეობის), შედგით ნელ ცეცხლზე და მიაყარეთ ზემოდან 150 გრამი დახეხილი უმარლო ყველი. ამსობამი ათქვეფით 3 კვერცი, მოასხით ზემოდან და შედგით გახჭურის ღუმელში ან დაახბურეთ თავზე და მიქციეთ ყურადღება, ძირი არ დაწეას (ცხევაა ძალიან სწრაფად). შეამოწმეთ, როდესაც კვერცი მზად იქნება, სწრაფად გამოდგით ცეცხლიდან და გადმოიღეთ შესაფერის გამლილი თეფშზე.

ბაღახვეული სახელდახლო ნამცხვარი (15 წუთიანი)

1 ქილა შეღებული რძე, 3 ცალი ათქვეფილი კვერცი, 1 ჩაის ჭიქა (თავმოღებელი) თეთრი პურის ფქვილი, 2 სუფრის კოვზი ძმრის გახსნილი 1 ჩაის კოვზი (თავგადაღლესი) სოდა მიათავსეთ თასზე, კარგად აურიეთ და ჩაასხით ცხიმწასულ თბილს საცხობ ყალიბში ან (გახჭურის დიდ ტყავზე) შედგით ზომიერი სიმზურჯალის გახჭურამი და 15 წუთის შემდეგ ბისყვით მზად იქნება. გამოდეთ, დადეთ ტყავა სველ ტლოზე (ადვილად რომ აიღოთ ტყვიდან ნაცხვარი). გადასყით ბისყვით ნებისმიერი ჯემი (თითის სისქეზე) ან ხილფავა და გადაახეით. ზემოდან მიაფრეთ პურის „პურა“.

რედაქციის მისამართი:
280096, ქ. თბილისი,
მ. კოსტავას ქ. №14.
V სართული
რედაქტორის
ტელეფონი:
99-98-71

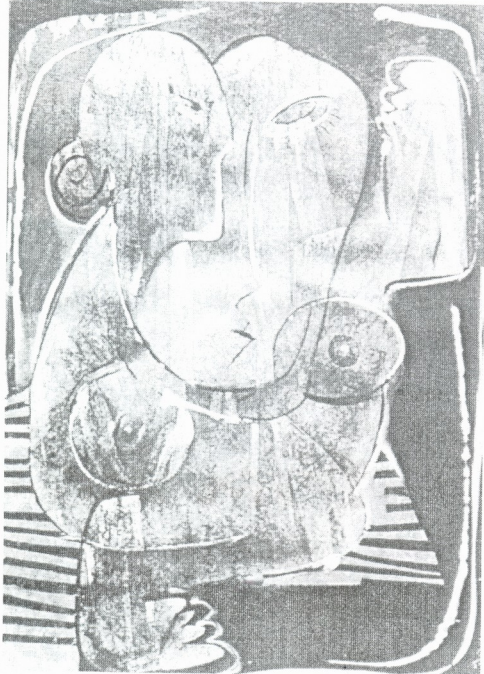
ფურნალში რეკლამების განთავსების
მსურველებმა დარგეთ შემდეგ
ნომრებზე:

99-98-71, 93-43-02

პერა (პეკა) შაყულაშვილი

დაიბადა თბილისში 1967 წ. დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიის დახვეწილი გრაფიკის განყოფილება (1986-92 წ.წ). სწავლობდა შტუდგარტის სამხატვრო აკადემიის ასპირანტურაში (1995-97). პედაგოგები: დ. ნოდია, პაულ უეგ დრაიერი, სადიპლომო ნამუშევარი – „წუთისოფელი“ (ხელმძღვ. დ. ნოდია). გამოფენებში მონაწილეობს 1985 წლიდან. საქართველოს მხატვართა კავშირის წევრია 1993 წლიდან. ძირითადი ნამუშევრებია: ოფორტების სერია ბიბლიურ თემებზე, „აკმაღული ნაყოფი“, „ამნეზია“, „შიძინებული სამყარო“, „ცეკვა“, „მოძღვრელები“, „ბალი“. გამოფენები: ჯგუფური – თბილისის მხატვრის სახლი (1989), თანამედროვე ხელოვნების გალერეა (1992-93), თბილისის „ქარვასლა“ (1992-93, 1997), სეგ (თბილისი 1993), სასტუმრო „შერატონ-მეტეხი პალასი“ (თბილისი 1993), კამპურგის მხატვართა სახლი (გერმანია 1994), გალერეა „პაიდელბერგი“ (გერმანია 1994), ინგოლშტადტი (გერმანია 1994), კოლმარი (საფრანგეთი 1995), კარლსრუე (გერმანია 1995-96), კიოლინი (გერმანია 1997), პორტლენდი (აშშ 1998).

მისი ნამუშევრები დაცულია საქართველოში, გერმანიის, აშშ, პოლონიის კერძო კოლექციებში. მუშაობდა გავით „მანსის“ მთავარ მხატვრად (1992-93), ტელეკომპანია „კავკასიის“ დამდგომელ მხატვრად (1992-93), ბოზლინგენის ხელოვნების ინსტიტუტში პედაგოგად (გერმანია 1996-97).

● „ორნი“

● „ადამი და ევა“

● „განცხრომა“

გვ 109/4

„მესამე თვალში“

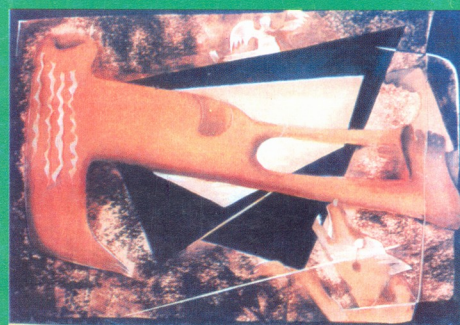

მეჩა (მეჩა) შაჟუღაშვილის ნამუშევრები

მასალა იხ. გახეჯანის III გვ-ზე

„სინაზე“

ფანი სანაღვეარულავო
ინტექსი 76178